

DOMO LJUB

Dopise in spise sprejema ureništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Narocilno Stane 34 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92

Zavednost

Ni ga več kraja v naši domovini, kjer bi ničesar ne vedeli o evharističnem kongresu v Ljubljani. Prav tako je tudi že znana beseda, da ta kongres ne sme biti samo gola, zunanja manifestacija enega ali dveh dni, kongres mora roditi trajne sadove.

Tudi tele vrstice naj k temu vsaj oddaleč malo pripomorejo. Govoriti hočemo o zavednosti. Imenujemo jo tudi zavest. Tudi izraza ponos ali prepričanje povesta skoraj isto. Brez naše zavednosti tudi evharistični kongres ne bo rodil vztrajnih sadov.

Ce hočemo poznati nezavedne ljudi, potem poglejmo samo apostole pred prihodom Sv. Duha. Svoje naloge v bodočem Kristusovem kraljestvu se niso prav nič zavedali. Pred očmi so imeli le svojo lastno korist. Prepirali so se, kdo bo prvi, kdo bo drugi v Kristusovem kraljestvu, zadovoljni so bili, da so smeli s Kristusom hoditi, da je Kristus tanje skrbel, za svoje delo v duhovnem Kristusovem kraljestvu se niso dosti brigali, svojega namena in pomena se niso zavedali nič, prav nič.

Danes ni med ljudmi dosti drugače. Koliko jih je med nami, ki so do pičice podobni apostolom tistih dni. Ce le niso še slabši. Mislijo, hočejo, žele in delajo in govore le to, kar drugi hočejo, ce je tako prav ali ne, za to se ne brigajo.

Povejmo pa takoj, da zavednost ni trma. Samo to naj bi bilo dobro in pravo, kar jaznam, kar jaz govorim, vse drugo bi bilo pa manj ali pa nič vredno. Zaveden človek posluša mnenje drugih ljudi, ga tudi upošteva, zna pa misliti s svojo glavo. Ni kakor igrača, s katero se otrok po mili volji igra, dokler se mu zdi, potem se je pa naveliča in jo vrže lepo v kot ali jo pa razbije. Zaveden človek ni, kakor travna bilka, ki jo veter nagnе zdaj proti severu, zdaj na jug, pa spet na vzhod ali pa zahod. Zaveden človek misli s svojo lastno glavo, s svojo lastno pametjo, ima svojo lastno voljo; kar za pravo spozna, tega se bo držal, za to bo delal, če bo treba tudi — trpel. Zaveden človek je kakor magnetna igla, ki včasih tudi malo zatrepeta in se nemirno giblje semterja, če jo kdo močno potrese, pa se kmalu spet umiri in uravnovesi in kaže svojo stalno smer na sever in na jug.

Mi ljudje smo kakor žitno polje. Žitno polje je naš up in naša nada. Mnogo mu zupačno in mnogo od njega pričakujemo. Ce višimo, da žitna stebla ob času zoritve stoje ponosno pokoncu in se le takrat malo negabajo, kadar potegne veter, potem zmajujemo z glavo in si ne preokupujemo dobre letine. Ce kdo prezgodaj pada, recimo vsled preobilnega deževja, potem vemo, da bo letina bolj slaba, klenega zrnja bo le malo, slame malo več. Kadar pa se bilke začno klanjati pod svojo

lastno težo, takrat bo pa naša sodba drugačna: >Dosti dobrega zrnja bomo pridelali.« Podoba je jasna. Od zavednih ljudi dosti pričakujemo in se lahko vsak čas nanje zanašamo; upanje nas ne bo varalo. Na trs, katerega veter maje, na šviga-švago ljudi, ki se danes zavzemajo za dobro stvar, jutri jo pa že obsojajo: na take ljudi, da bi se kdo zanašal! Med zavednimi ljudmi je doma možbeseda, med omahljivci pa lahko iščeš in najdeš figa-može, če hočemo to reč povedati čisto po domače.

Zavednost ima zadevi obširno polje. Nekatera taka polja si hočemo v kratkem ogledati. Pokazati hočemo resnično, pravo zavednost, ogledali si bomo pa tudi njene izrodk, njene napake in pomanjkljivosti. Tako bomo tudi najlaže povedali, v čem je bistvo zavednosti. Več ko vsa razлага, kaj

je zavednost, nam bodo povedali razni primeri iz vsakdanjega življenja.

Govorili bomo o stanovski zavednosti. Vsak stan je dolžan samega sebe, svoje delo in svoj namest ceniti in spoštovali. Seznanili se bomo z narodno zavednostjo. Tudi vsak narod je dolžan, da ceňi sebe in to, kar je njegovega. Spregorovili bomo besedo o družabni zavednosti; saj vemo, da je človek družabno bitje. V skupnosti je moč, posameznik ne pomeni mnogo.

Zavest je steber, ki nas drži kvišku, ki podpira vse naše dejanje in ravnanje. brez zavednosti smo slabši, omahljive, dvomljive. Sv. apostol Juda bi nam povedal, da smo brez zavednosti sramota pri bratskih obedi, ki bi se brez sramu gostili in sami sebe pasli, kakor brezvodni oblaki bi bili, ki jih vetrovi mimo pode, kakor divji morki valovi, ki izmetavajo nesnago, kakor bloedne zvezde — recimo utrinki, — katerih čaka črna tema na veke.

Naš banovinski proračun

I. Izdatki.

Ze v zadnji številki smo izpregorovili o našem banovinskem svetu in njegovem proračunu par načelnih besed, a danes, ko smo dobili v roke tudi podrobni proračun in smo lahko zasledovali tudi že vsaj del poteka obravnavo o tem proračunu, moremo preiti tudi v podrobnosti. To je potrebno tem bolj, ker tvorijo banovinske davčnine gotovo prav občutno breme vsega prebivalstva in ker je ravno proračun vedno najvernejše ogledalo dela vsake ustanove. In katera ustanova naj bi nas bolj zanimala kot ravno tista, ki naj nam predstavlja nekako našo slovensko samoupravo.

Kot smo že zadnjič omenili, znašajo redni izdatki proračuna vsoto 89,090.517 Din.

Toda to še ni vse. K tem izdatkom pridejo namreč še izdatki za cestni in kmetijski fond, tako da znašajo izdatki vsega proračuna:

1. redni proračun sam . . .	89,090.517 Din
2. cestni fond	6,180.000 "
3. kmetijski sklad	2,000.000 "
skupaj	97,270.517 Din

ali okroglo 100 milijonov dinarjev. Od tega odpade 26,057.822 Din za 1351 banovinskih nameščencev, ostanek 71,212.695 Din pa za vse druge izdatke.

Prvo, kar pade človeku v oči, je jako visoka postavka za osebne izdatke, ki znašajo nad eno četrino vsega proračuna. Ce poleg tega še pomislimo, da so današnje redne plačile javnih nameščencev po večini škromne, ostane le možnost, da ima banovina za tako delo, kot ga vrši, preveč uslužbencev. Ker vemo, da jih ponekod še primanjkuje, n. pr.

cestarjev, jih je torej drugod prav mnogo preveč. To je v zvezi z birokratiko zmom, ki ovira hitro, smotreno in uspešno delo vse naše uprave, kar povzroča ljudstvu nedogledno škodo.

Glede ostalega proračuna smo povedali že zadnjič, da ne kaže niti najmanjšega programa. Gospodje, ki so ta proračun sestavljali in o njem sklepali, očividno nimajo ne volje in ne sposobnosti za tak posel, kajti čeprav je danes pri nas po zaslugu Uzunovič-Kramer-Pucljeve JNS na teh prav vse, ni v banovinskem proračunu videti niti ene globlje misli in niti enega načrta, kje in kako res pomagati.

Preobširno bi bilo razpravljati o vseh panogah in oddelkih proračuna. Danes naj se samo dotaknemo vsaj prosvetnega, kmetijskega, socialnega in tehničnega oddelka, o posameznih stvareh bo pa vsekakor treba podrobnejše še govoriti.

Torej prosvetni oddelek! Najprej imamo tu izdatek nad 800.000 Din za naše srednje šole in učiteljišča, glede katerih prav res ne razumemo, kako morejo priti v breme banovine, zlasti ker nima nanje niti najmanjšega vpliva. Na drugi strani pa vemo, da morajo plačati starši naših srednješolcev ob pričetku šol. leta stotisoč šolnine, s katero bi se moralni po vsej pravici kriti stroški za večino potreb, ki jih navaja proračun in bi bile šole s tami stvarmi lahko pač precej bolje prekrbljene nego so danes. Vprašamo: ali je banovina sploh ukrenila že kak korak, da ostanejo vplačane šolnine na dotednih zavodih.

Se bolj upravičeno ugovarjamo skoro vsem postavкам pod naslovom »narodna

RAZGLED PO SVETU

Odpadniki

še nikdar niso koristili nobenemu narodu

Ono nedeljo je govoril v Celovcu avstrijski kancler dr. Sušnik. Rekel je med drugim: »Za Koroško ni važno samo gospodarstvo, marveč tudi mora dokazati, kako Avstrija vzorno rešuje manjšinsko vprašanje. Ker nam je narodnost samo ob sebi umevna, podajamo roko vsem, ki govorijo slovenski jezik in so z nami vred zvesti državi.«

Istega dne popoldne se je zglasilo pri kanclerji odposlanstvo koroških Slovencev, ki so mu podali svoje želje. Kanclerju so zlasti tolmačili, da je predpogoj za napredovanje južnega dela Koroške pravična šola, ker je trajno nevzdržno, da bi se slovenski mladini jemala celo možnost, da se priuči slovenske

abecede. Pri imenovanju novih občinskih odborov naj bo manjšina primerno upoštevana.

Kancler je naglasil, da je v korist sedanja vlade, ako so tudi Slovenci, katerim zvestobo do avstrijske domovine ni bila vselej lahka, zadovoljni s svojo državo. In nadaljeval je s povzdržnjim glasom: »Ohranite in gojite zvestobo veri in slovenski narodnosti, ki vanjo zapovedujeta božja in naravna postava. Avstrijska vlada vas bo v tem vašem stremljenju polno podpirala, ker odklanja vsako hoteno raznarodovanje. Povejte svojim rojkom: Narodni odpadniki še nikdar niso koristili nobenemu narodu. — Naj bi lepim obljubam skoro sledila — dejanja!«

KATOLIŠKA CERKEV

s Družišči. Stepeni požar je uničil v misijonu Antisirabe na Madagaskarju tri cerkve, eno šolo in stanovanje katehistov. — Za sveto leto so jezuitski misijonarji v indijskem Bombaju priredili pasijonske igre po zgledu znamenitih iger v Oberammergau-u. Iger se je udeležilo okrog 20.000 ljudi. — V zakonodajni svet v Indiji je bil na mesto Panniz Selvana, ki je postal notranji minister, zoper izvoljen katoličan Sādānam Gounder. Za napredek katoliške vere v Indiji je silno važno, da zasedejo katoličani čimveč odličnejših mest. — Komunisti delajo se vedno misijonarjem velike neprijetje po raznih kitajskih krajih. — V Manduriji je vas, ki je vsa katoliška in vzorva v vsakem osiru. Ustanovilo jo je 8 katoliških družin iz Santunga pred 130 leti. Danes ima 2000 prebivalcev. Vas je podobna samostanu. Obdana je z zdrom, v sredi ima

cerkev, v kateri je vsak dan sv. maša, zvezpa večernice. Prebivalci vzdržujejo tudi majhno posadko vojakov, ki jih varuje pred roparji. — Prvo mošejo (turško molilnico) so postavili te dni muslimani na Japonskem. — V Fuknoki na Japonskem, kjer deluje tudi Slovenka s. Zupančič, so slovesno odprti katoliško srednjo šolo. — Navzoč je bil tudi vladni zastopnik in več odličnih profesorjev. Minister je obljudil, da bo dal šoli vladno priznanje. — Na državno (pogansko) univerze Vaseda na Japonskem je bil pozvan misijonar p. Candan, da predava poganskim študentjem o krščanstvu.

BOLGARIJA

s Zadnje ljudske štetje se je vršile na Bolgarskem 31. decembra 1935. Ta dan je znašalo prebivalstvo 6.081.049, dne 31. decembra 1926 pa 5.478.741 in 21. decembra 1920 pa 4.846.971. Gostota prebivalstva je torej znašala leta 1934 59 na kvadratni kilometr, leta 1926 samo 58, leta 1920 pa 47 na kvadratni kilometr. Prebivalstvo Sofije (s predmestji) je doseglo okoli 330.000 duš (nasproti 232.000 leta 1926).

AMERIKA

s Razno. V Clevelandu sta podnevi prila dva roparja v zlatarsko prodajalno Franks Černeja. Njega in njegovega sina sta ustrahovali z revolverji, ju zvezala in zaprla v klet. Med tem sta odnesla zlatnine, ur in diamantnih prstanov za 10.000 dolarjev. — V Des Moines Iowa je umrl 59 letni Frank Galantin, doma iz okolice Celja. — V Fairportu je umrl Anton Zalar. — V Clevelandu

BANKA BARUCH

15 Rue Lafayette, Paris

Odpremila denar v Jugoslavijo
na najboljšem dnevnem kurzu

Vrati vse bančne posile najkulantnejše

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše dekovne račune: BELGIJA: Nr. 2004-64 Bruxelles. FRANCIA: Nr. 1117-94 Parc. HOLANDIJA: Nr. 1458-86 Ned. Dienst. LUXEMBURG: Nr. 5967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čelične nakaznice.

prosveta», kajti vprav smešno je zapravljati donar za podpiranje in ustavljanje raznih društev in knjižnic, ko pa na drugi strani vemo, da je še danes zaprtih več sto društev in knjižnic, ki so vzorno skrbele za »narodno prosveto« brez vseh banovinskih podpor. Vsekakor bi tudi radi vedeli, kako in kam se razdelujejo stotisoč raznih drugih podpor iz tega proračuna, kajti prav dobro nam je znano, da le premnogi najpotrebnejši že leta in leta ne dobijo niti pare.

•BOGOLJUB•

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

O uporabljanju javnega denarja zahtevamo tudi javnih obračunov, kajti vsi le predobro poznamo krivično postopanje

Najbolj nas zanimajo kmetijski oddelki. Danes tarejo našega kmeta zlasti dolgov, previsoki davki, razvrezenotenje pridelkov, ohranitev zdržujočinstva in nemoznost prodaje pridelkov. Osnovna dolžnost banovine bi bila zastaviti vse svoje sile, da po svojih močeh pomaga pri reševanju teh življenskih vprašanj našega kmetijstva, a ktor pogleda v proračun kmetijskega oddelka, mora mislit, da se naš kmet naravnost valja v blagostanju. Nikjer niti ene velikopotezne akcije, nikjer nobene ideje, povsod samo birokratično krpanje brez smotra. Med drugimi vidimo tudi tu težke lisočake za kmetijsko in gospodinjsko izobrazbo, dočim na drugi strani vsi vedmo, da so velik del te izobrazbe, ki ni banovino ničesar stala,

Zakaj stotisoče za nagrade za kmetijska predavanja na šolah, če so pa učitelji že po svoji službeni dolžnosti obvezani k izvenšolskemu delu in spada ta pouk tudi med obvezne učne predmete. Proračun navaja, da je še sto- in stotisoče drugih podpor, a nikjer ni niti približno označeno, kdo jih bo deležen.

Slično je s tehničnim oddelkom, ki ima skrbeti v prvi vrsti za prometna sredstva. Kje nas tu čevelj najbolj žuli? V izgraditvi že stoin stokrat premičenih novih cestnih in železniških zvez, ki bi bila nedoglednega pomena za vse slovensko gospodarstvo. Toda tudi v tem pogledu ni v našem proračunu niti sledov, kakor da bi prav res ničesar ne potrebovali. Tudi delo banovine to dokazuje, kajti gradili smo cesto

ki je bila menda stokrat nujnejše kot pa dobra cestna zveza z — Sušakom. Vprav neverjetno se človeku zdi, da je v proračunu predviden za »studije in projekte za melioracije in regulacijo potokov« ravno toliko kot za ta dela sama. Pa bo že res, kajti tako stoji črno

Bala in darila za neveste!

Servis za črno kavo Din 50-

Servis za čaj ali kavo 15 delni Din 80-

Jedilni servis 26 delni Din 250-

Nadeli kupite pri nas steklo, kuhinjsko posodo, prie, posilo itd. Za neveste še poseben popust, ako kupijo te predmete pri nas.

ANT. KRISPER

Štritarjeva ul. 1-3 Ljubljana Mestni trg 26
2

sploh mogoče. Danes jasno in odkrito izjavljamo, da je način zbiranja tega sklada naravnost nesocialen, razdeljevanje tega fonda pa nevzdržno.

sta odšla v večnost 42 letna Amalija Šuštaršič roj. Strmole iz St. Vida pri Stični, in 54-letni John Kužnik iz Sadine pri Zužemberku. — V Bellingham Wach. je zapustila solzno dolino Marta Gregorin, omožena Sawyer. — V Frontenac Kana. je umrl 30 letni Alojzij Slak iz Leobna v Avstriji. — V Calumetu Mich. je umrl 68 letni Peter Majerle iz Starega trga pri Poljanah. — V Elly Minn. je odšel v večnost 78 letni Matija Muhvi, doma iz Bele Krajine. — Ištota so pokopali 55-letnega Lovrota Kuharja iz Gozda pri Kamniku. — Ko je večerjal, je bil ubit s tremi revolverskimi strelji v mestu Tandilo v Argentini 38 letni Mihael Belic. — V Chicagu je odšla v večnost 49 letna Marija Pristavec iz Vrhnik. — V Butte Mont. so pokopali 61 letno Ano Papež roj. Boldan iz Lopate pri Hinju na Dolenjskem. — V Broungtonu Pa. je bil v premogovniku ubit 57 letni Frank Cvetan s Prema na Notranjskem. — V Wenatchee Wach. so položili v grob 85 letnega Mateja Kobeta, doma nekje iz Bele Cerkve. — V Sheboyganu je umrl rojak Blaž Kure, bivajoč v Waukeganu.

ANGLIJA

S Važen sestank so imeli pretekli dne v Londonu francoski in angleški državniki. Diplomati so zavzeli skupno načelno stališče gde enakopravnosti Nemčije. Sporazumeli so se, da Nemčija ne bo več strogo omejena v vojaškem pogledu (razen razorožitve v Potrjenju). Nemčija pa se mora zato vrnili v Društvo narodov, pristopiti k tako zvanemu vzhodnemu dogovoru in k protiletalski pogodbi.

DROBNE NOVICE

Skupina nemških oficirjev je imela te dni v poljski Varšavi razgovor s poljskimi višjimi oficirji.

Tekmo v oboroževanju je treba na vsak način ustaviti, so sklenili te dni francoski in angleški državniki.

Državni udar pripravljajo baje v Španiji vojaški in desničarski krogi.

Višine 28.000 m je dosegel te dni neki sovjetski balon v Moskvi.

Na Kitajskem ustrele vsako ženske, če se ne odpove uživanju strupenega opijevega strupa.

Pri volitvah v turški parlament 9. februarja je kandidiralo tudi 16 žensk za narodne poslanice.

Ker vlada ni hotela sprejeti njegovih predlogov, je odstopil siamski kralj.

Revolucija je izbruhnila v ameriški državi Urugvaju.

Zaradi verišništva z vrednostnimi papirji je plačal knez Schwarzenberg češkoslovaškim oblastem 7 in pol milijona čeških krov.

Na Dunaju je umrl znani avstrijski slikar prof. Julij Schmidt.

Velike demonstracije proti Italiji so bile zopet v raznih grških mestih.

ASPIRIN
ASPIRIN
Jamstvo za pristnosti Aspirin tablete proti BAYER-jevi kraljici.
ASPIRIN
proti vsem boleznim in boleznim, ki izhajajo iz prehlade.
Oglas je bil podprt 8. februarja 1935. od 14. do 16. februarja.

Po konferencah v Londonu. Državniki Anglije in Francije so se pretekli teden vneto posvetovali v Londonu. V nedeljo so bila posvetovanja kontinuita. Na sliki vidimo (od leve na desno) angleške diplomate: Nevilleja Chamberlaina, Valterja Runcimana, Edena in zunanjega ministra Johna Simona.

Ob 13 letnici vladanja

Dne 6. februarja 1922 je bil izbran, a 12. februarja kronan za vrhovnega poglavarja katoliške Cerkve sedanji papež Pij XI. Tudi jugoslovanski katoličani se te dni spominjajo trinajstletnice, od kar je sedanje sv. oče prevzel v svoje roke krmilo Petrove ladje.

Naše misli se povračajo te dni v tiste čase, ko je Kristus pred apostoli izročil Petru vrhovno oblast v svoji Cerkvi. »Ti si Peter, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev«; »Pasi moje ovce, nisi moja jagnjeta«. In dal mu je ključe nebeškega kraljestva.

Od prvega papeža, apostola Petra je prehajala ta oblast skozi stoletja na njegove naslednike in danes je v rokah papeža Pija XI. To dejstvo nas sili, da pojasnimo vzroke, radi katerih mi katoličani izražamo tudi ob 13 letnici papeževanja svojo vdanost in spoštovanje glavi katoliške Cerkve.

Papež je nezmotljivi učitelj in čuvar verskih in navrtnih resnic. To je on po obljubi Kristusu, ko je rekel Petru: »Molil sem zate, da ne menjajo tvoja vera. In kadar se izpreobreš, potrdi svoje brate. Zgodovina nam dokazuje, da noben papež, pa če bi bil še tako podvržen človeškim slabostim ni ničesar učil, kar bi se na ujemalo z naukom Kristusovim. Ko

je človeštvo najbolj blodilo so bili papeži svetilniki ki so razsvetljevali človeštvu pota vodeča k rešitvi. Papeži so ostali nekonkljivi v tolmačenju Kristusove vere. Odpadli so podenci in narodi, papež je postal neizprosen.

Papež je neporušljiv temelj na katerem je zgrajena katoliška Cerkvena. S svojo oblastjo in s svojo nezmotljivostjo v stvareh vere in navrtnosti je papež čuvar krščanskih resnic in sv. zakramentov. Papež in Cerkvena sta v najtesnejši zvezi. Kdo hoče biti katoličan mora priznati papeža in ves obseg njegove oblasti. Stoletja nam dokazujo neporušljivost tega temelja. Koliko na videz močnejših tvorb je izginilo in sledu ni za njimi, ustanova pa pašta pa stoji čvrsto stoletja in stoletja v burji in viharju.

Papež je neustrašen boritelj za božje pravice in slavo svete Cerkve. V stoletjih so živelji mogočnaki, pred katerimi je trepeljal svet in ki so poizkušali zlomiti tudi tega in onega kristusovega namestnika. Vse njih prisadevanje je bilo zmanj.

Kar so bili papeži skozi stoletja, to je tudi sedanji papež Pij XI. Kar moramo pri njen posebno poudariti, je to, da je sedanji sv. oče veliki klicar vzvišenega načela »Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem«. To dokazujejo njegove okrožnice o Kristusu Kralju,

o Bodjem Srcu Jezusovem, o katoliški akciji, o duhovnih vajah, o svetosti zakona in družine, o krščanski vzgoji mladine, dalje okrožnice o preganjanju kristjanov v Rusiji, Mehiki in Španiji. Velika je gorečnost Pija XI. tudi za razširjenje sv. vere med pagani, za združenje krščanskih cerkva itd.

Neznosne so danes socialno-gospodarske prilike. Papež Pij XI. v svoji znamenniti okrožnici »Quadragesimo anno« kaže edino pravo pot, ki vodi iz vseh teh težav. Čuvar večnih resnic naglaša pravice in dolžnosti poedinca in stanov.

Njegova ljubezen in skrb je enaka napram vsem vernikom. Treba je pomisliti, s kako veliko priravnostjo sprejema vse: delavce, kmete, mladino in starino, matere in otroke. Kakor dober pastir bi dal vse za svoje ove.

Njegovo delo je kronano z mnogimi uspehi. Uveljavljenje katoliške akcije med vsemi narodi, poglobitev verskega življenja, izpreobnjenja, konkordati, dvig mednarodnega ugleda Cerkve itd.

Ko slavimo 13 letnico vladanja papeža Pija XI., prosimo, da bi ga Bog še dolgo ohranil pri življenju in za popolno uspeh njegovih načrtov, ki jim je namen mir in ljubezen med narodi in stanovi v časnu in večno srečo vsega človeštva.

KAJ JE NOVEGA

5. maja bomo zopet volili

Dne 6. februarja 1935 je bil objavljen ukaz o razpustu narodne skupščine in o razpisu novih volitev. Glasil se:

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II., po mislosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, so kraljevi namestniki na predlog ministra notranjih zadev in po zaslivanju ministrskega sveta na temelju čl. 32 ustawe ter §§ 1 in 2 zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino sklenili, da se narodna skupščina, izvoljena 8. novembra 1931, razpusti. Volitve narodnih poslancev za štiriletno skup-

ščinsko dobo, po čl. 54 ustawe, se bodo vrstile po vsej kraljevini v nedeljo, dne 5. maja, po predpisih zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. Narodna skupščina, izvoljena na dan 5. maja 1935, se skliče k izrednemu zasedanju dne 3. junija 1935. Notranji minister naj izvrši ta ukaz. — Pavle L. r. Dr. Stanković l. r. Dr. Ivo Perović l. r. — sledde podpisi ministrov.

VINA Za teško delo Vam z dobrim vinom postreže
Centralna vinarna v Ljubljani

IZ DOMAČE POLITIKE

d Razglas banke uprave občin glede volivnih imenikov. Iz razglasa posnemamo: Občinske uprave morajo takoj razgrniti v občinskem uradu volivne imenike vsakomur na vpogled. Vsakdo ima pravico volivni imenik tudi prepisati ter zahtevati popravek, bodisi zase, bodisi za koga drugega. Popravki, ki jih je občina v volivnem imeniku v januarju letos izvršila, od okrajnega sodišča še niso potrjeni in za te volitve ne veljajo. Zato naj se vsakdo za sebe ali za druge sam prepiša, ali so vsi upravičenci vpisani v volivni imenik, odnosno izbrisani, aka nimajo volivne pravice, ter naj takoj zahteva potrebem popravek volivnega imenika. Popravki se morejo zahtevati samo še do včetega petka, t. j. do 22. februarja 1935. Voliti bo mogel samo tisti, ki bo v volivnem imeniku vpisan. Reklamaciji rok že teče in naj se volivni imeniki takoj pregledajo in zahtevajo popravki. O vloženih reklamacijah odloča občinska uprava. Občinska uprava je dolžna rešiti vse reklamacije v rokih, ki so predpisani v zakonu. Dodatni zakon z dne 20. julija 1934 (Službeni list št. 480-60) podaljšuje dobo bivanja v občini kot pogoj za vpis v volivni imenik na eno leto (poprej je moral stanovati najmanj 6 mesecov v občini).

d Danajska >Wiener Zeitung< tudi piše o razpustu belgrajske narodne skupščine ter pravi, da hoče g. Jevtić voditi miroljubno politiko ne samo na zunaj, temveč tudi na znotraj. Zato poudarja zlasti gospodarska vprašanja, da tako ublaži notranjepolitična nasprotstva.

d Za novega guvernerja Narodne banke je imenovan dr. Radosavljević, načelnik ministra za trgovino in industrijo v pokolu. Časopis piše, da je dr. Radosavljević dober poznavalec naših gospodarskih razmer.

d Nočno več poslušati. Na Svečnico je sklical poslanec Spindler shod v Slinenco pri Celju. Komaj je izpregovoril nekaj uvodnih besed, že se je začul poziv: >Prijatelji, za menoj!< In vse je zapustilo šolo.

d Zakaj je Stane Vidmar volil g. Žebot. V zadnjem >Prelomu< piše Stane Vidmar, da ni volil za prvo listo (Marušič-Kramer), ker je bil na njej predstavnik tiste struje, >zoper katero gre na Boj.< Nesimpatično mu je tudi bilo, da postane Pucljev namestnik dr. Hans Arko, g. Žebot pa je po mnenju g. Vidmara zman kot najpožrtvovalnejši in najoddaljnješi nacionalni delavec ob neši severni

meji. >Na eni strani torej predstavnik struje, kateri smo napovedali najostrejši boj, pa za namestek še vstop predstavnika kočevskih Nemcev v parlament, na drugi naš iskreni slovenski nationalist in poštenjak.<

d Naselitelj liste Jugoslovanske narodne stranke (ne zamenjati z nacionalno) bo predsednik glavnega odbora te stranke g. Svetislav Hodžera.

Novega bana smo dobili

Pred par dnevi je bil imenovan za bana dravsk ebanovine g. dr. Dinko Puc, dosedanj zupan ljubljanski.

Novi g. ban je bil v nedeljo zapriseden v Belgradu, v ponedeljek se je ljubezni poslovil od ljubljanskega magistratnega uradništva, v torek pa je prevzel posle na banovini s tem, da si jo dal najprej predstaviti vse uradništvo, nato pa se je podal na zborovanje banovinskega sveta, kjer je v daljšem govoru razložil načrt bodočega delovanja.

Kjer so na mizi brezverski veri sovražni časopisi, ne moremo pričakovati katoliškega duha, katoliškega ozračja.

OSEBNE VESTI

d Svoj 90. rojstni dan je obhajala Apolonija Kožuh roj. Polutnik v Brežicah. Bog jo ohrani do skrajnih mej življenja!

d Zlato poroko sta slavila Anton in Marjeta Jevec roj. Pirc v Orni vasi pri Ljubljani. Bog ju ohrani še mnogo let!

d Zlato poroko je obhajal te dni v Belgradu prijatelj Slovencev, nekdanji belgrajski župan g. Kosta Glavinič. Na mnoga leta!

DOMAČE NOVICE

d 18. obletnico kronanja sv. oteta se proslavi v Ljubljani v nedeljo ob 5 popoldne v veliki dvorani hotela Union. Na sporedru je slavnostni govor prof. dr. Karla Capudra in tudi predavanje s sklopičnimi slikami.

d Sarajevski nadšef dr. Sarič je naprošil papeža, da mu imenuje pomočnega škofa, ker zaradi visoke starosti ne more sam opravljati vseh poslov.

d Odposlanstvo Glavne zadržnine izvede je obiskalo kmetijskega ministra dr. Jovanovića ter se mu zahvalilo za izvršeno spremembo v uredbi o zaščiti kmeta. Obenem je odposlanstvo izrazilo željo še za nekatere manjše spremembe nujnega značaja v drugih gospodarskih uredbah.

d Pri pokvarjenem želodcu, vnetju, črevesju, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtiju, bruhanju in drski učinku je en kozarc naravne >Franz-Josef-< grenčica zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti zdravnik za želodčne bolezni izpričuje, da se >Franz-Josef< voda za jedo in pijačo preobložena prebavila izkaže kot prava dobrota.

d Dolgorvi banovin v letu 1933 v milijonih Din so siedeli: dravska 50.6, savska 21.6, vrbska 38.8, primorska 0.6, drinska 23.2, zelska 22.2, donavska 6.1, moravska 13.7, vardska 3.0 Din. Največ so banovine dolžne Državni hipotečarni banki, in sicer 106.0 milj. Din ali 58.4% vseh dolgov, na drugem mestu kot upnik banovinske samouprave hranilnice z meskom 70.2 Din. Dolgorvi dravске banovine so bili narejeni predvsem pri regulativnih hranilnicah 46.6 milj. Din, nadalje pri zasnibnih domačih denarnih zavodih 1.66 milj. Din itd.

d Zborovanje za hitre zgraditev železnice St. Janž–Sevnica se vrši 17. februarja v Trebnjem.

d Šparanje. Prometni minister je izdal odlok, da se več ne imenuje pomočniki oblastnih železniških direktorjev, ker bodo vsa mesta odpravljena.

d O silne slabih učnih uspehih poročajo iz raznih krajev. Tako je bilo v Užieh izključenih iz gimnazije 75 učencev, iz sarajevskih gimnazij pa 52 dijakinj in 110 dijakov. Ni čuda, da so učni uspehi tako nezadostni, saj se dijake celo z višjih mest sili v vse mogoče sporte, samo resnemu učenju ne.

d Pri nagnjenju k mačobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna >Franz-Josefov< grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

d Kako se je ujet. Na Gorenjskem nekje je nekemu posestniku zmanjkal v skladovnic, namenjeni za prodajo, vsak dan nekaj polen. Dasi je slutil, kdo bi bil uzmoviti, vendar se je hotel o slutnji prepričati, toda na način, ki bi bil lahko usoden. Vzel je posebno lepo poleno in ga navrtl, v izdolbinu pa nasu-

smodnika, nakar je poleno zopet položil vrh klade tako, da je moralo priti nepoklicanemu uzmivoču prvo pod roke. Ko je tam videl, da kmeta ni v bližini, je po svoji navadi prišel ter »sunil« par dolgih polem, jih doma razlagal ter vtaknil v štedilnik. Učinek je bil grozen: podložil je, pokadilo se je, se usedalo in ropotalo. Ko se je prah in dim razkadił, ni bilo o štedilniku ne sluga ne duha, razneslo ga je. Tat najbrž ne bo šel nikdar več po drva, ki niso njegova last. — Učinkovito, a — nevarno.

d Nad 3000 ljudi je obiskalo misijonsko razstavo v Celju.

d V kratkem bo objavljena odredba o gozdarskem svetu, ki bo posvetovalni organ ministrstva za gozdove in rudnike v načinih in splošnih gozdarskih vprašanjih.

d V sovjetsko Moskvo je odpotoval na šahovsko tekmovanje znani naš šahist Vasja Pirc. V poljski Varšavi se sestane s šahovskimi mojstri Capablank, Lilienthalom, Spielmannom in Florm ter bodo nadaljevali pot v Moskvo skupaj. Pirc bo igral v Moskvi in Ljeningradu in se povrne okrog 1. aprila 1935 v domovino.

d Obmejni promet med našo kraljevino in Albanijo se je odpril 7. februarja. V najkrajsem času prične voziti avtobus med Bitoljem in Korčo.

d Ponarejeni kovanci po 20 Din so se povajili okrog St. Jerneja na Dolenjskem.

d Finančni minister je odredil, da finančnatej iahko veljavno izdajajo in podpisujejo odloke na prošnje za odlog davkov do 50.000 Din, vendar najdalje do konca tega leta.

d Mestno občinsko zastopstvo Belgrada je na zadnji seji vrnilo vasi, ki so nekaj časa pripadale belgrajski občini, njihovim prejšnjim okrajem.

d 2449 bolnih oseb ženskega spola je sprejela novosadaka Ženska bolnišnica v preteklem letu. Bolnišnica razpolaga sedaj s 132 posteljami.

d Veliki Zagreb, ki sega v polkrigu od Jelačičevega trga 10 km daleč, ima po zadnjih podatkih 272.600 prebivalcev.

d Moč ledu. Stiri centimetre debel led more nositi težo srednjetežkega posameznega moža. Osem centimetrov debel led nosi že korakajoči infanterijo, enajst do šestnajst centimetrov zadostuje za kavalerijo in lahko topništvo. Pri štiridesetih centimetrih pa klijubejo led pritisku najtežjih bremen.

d Brzovlak Zagreb—Čakovec. Zagrebško železniško ravnateljstvo je sklenilo, da uvede med Varaždinom in Zagrebom brzovlak. Tačko se bo sedanja vožnja 4 ur znižala na 2 in pol uri.

d Kmečki magazin v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas posreže z najboljšim blagom in najnižjimi cestnimi. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

NESREČE

d V Turnišu pri Ptaju je zgorela hiša zidarju Albini Vnaku.

d Poldrug milijon dinarjev škode je napravil ogenj v Batini tvornici v Borovem.

d Pri telovadbi si je zlomila roko trgovska učenka Vida Ribarič iz Krčevine pri Mariboru.

d V Cirkovcih na Dravskem polju so pogoreli slednji posestniki: Katarina Zumer, Franc Paj, Elizabeta Tominc in Franc Beklan. Zgorela so štiri stanovanjska poslopja in pet

gospodarskih z vaeni pridelki in poljskim orodjem.

d Prepozna sta zaslišala vlak. Ono nedeljo zvečer se je zgodila pri prvi čuvajnici v Brezovcu pri Belovarju strašna železniška nesreča. Adolf Rein, 21 letni uradnik iz Zagreba je v Brezovčih obiskal svoje starše in je zvečer s svojim mlajšim bratom Rudolfom šel po železniški progi na kolodvor v Belovar, da bi se odpeljal v Zagreb. Ker je bila tema in je brial močan veter, brata nista čula vlaka, ki je vozil proti postaji. V zadnjem hipu sta začutila vlak in se vrgla na tla, da bi se rešila smrti. Rudolfu se je to posrečilo, ker se je vrgel v jarek, medtem ko je starejši brat padel naravnost pod vlak. Lokomotiva ga je vlekla kakih 20 m.

d Se pomemata! Svilena nogavice v vseh barvah par 5 Din, močno končana tkanina 10 Din. Stermeckl, Celje.

d V kazalec desne roke se je shadel 46-letni Franc Hočevar, viničar z Velikega vrha v ptujski okolici. Sledilo je zastrupljenje krvi in ga v bolnišnici, ker je prišel prepozno, niso mogli več resiti smrti.

d V Jarku je utonil Nagode Franc, brezposredni železolvlar iz St. Vida nad Ljubljano.

d V mlaku je padel in smrtil posestnik Franc Rojnik pd. Lovrenc iz Zakia pri Gomilskem.

d Pri ishijasu sledi na kozarec naravne Franz-Josefovec grenčice, popite zjutraj na teče, brez truda izdatno iztrebljenje drevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

NOVI GROBOVI

d V ljubljanskem Leoničku je odšel k Gospodu po večno plačilo senator dr. Valent Rožič. Bog mu daj večni mir in pokoj!

d Pojo, pojo zvonevi od daljnih dveh strani. Na Bohinjski Beli je umrl 80 letni Blaž Gogola, vsa leta naročnik »Domoljubec«. — V Trobrijah pri Slovenskem gradu je odšel v večnost 73 letni Ferdinand Krevh, oče g. župnega upravitelja pri Sv. Antonu na Pohorju. — V Hrušici je na veke zatisnil oči vrlji gasilec Matija Kobentar. — V Motniku nad Kamnikom je zapustil solzuo dolino diplomi, pravnik Anton Hribovšek. — V krški bolnišnici je zaspal v Gospodu g. Jožef Šribar, župnik v Artičah. — V Mengšu je odšla v večnost Marija Sirc, soproga Šolskega upravitelja v pokolu. — V Zalogu pri Moravčah je umrl Franc Bregar, posestnik in graščak. Zapošča soprogo in 9 nepreskrbljenih otrok. Dolgo let je bil naročnik našega lista. — V Ljubljani so umrli: sodni ravnatelj v pok. Jernej Sočnik, posestnik in vrtmar Valentín Pivk, Marija Vidic, soproga ekspedienta Jugoslov. knjigarnice Helena Supin, mestna babica Ema Baragorj. Staral, vdova kroj. mojstra Marija Ječnik in 78 letna Marija Bukovec. — Najpočivajo v miru!

RADIO

od 14. do 21. februarja.

Vsek delavnik: 12 Ploče — 12.30 Poročila — 13 Cas, slavni tenorji na pločah. — Četrtek, 14. februarja: 18 Vaška godba — 18.20 Smuška ura — 18.50 Srbohrvaščina — 19.20 Cas, jedilni list — 20 Prenos iz Belgrada — 22 Cas, poročila — 22.15 Radijski orkester. — Petek, 15. febr.: 11 Šolska ura — 18 O verstih — 18.20 Radijski orkester — 18.40 Literarna ura — 19 Radijski orkester — 19.20 Cas, jedilni list — 19.30 Nac. ura — 20 Iz novih akordov — 21 Ruska glasba — 22 Cas, poročila — 22.15 Klifofon. — Sobota, 16. februarja: 18 Radijski orkester — 18.15 Aktualnosti — 18.30 Radijski orkester — 18.50 Francoščina — 19.20 Cas, jedilni list — 19.30 Nac. ura — 20 Zunanjji politični pregled — 20.20 Radijski variete — 22.20 Pesni in plezi iz operet na pločah. — Nedelja, 17. februarja: 7.30 Kmet predavanje — 8 Ploče — 8.20 Poročila — 8.30 Koncert — 9 Versko predavanje — 9.15 Prenos iz trnovske cerkve — 9.45 Ploče — 10 Službeno razmerje delavcev in načelnikov — 10.20 Ploče — 10.40 Melodije iz Izgubljenega valčka — 11.40 Otroška ura — 12 Cas, Radijski orkester 13.30 Prenos amurskih tekov na Visokih Tatrach — 15 Ploče — 16 Koncert — 19.30 Nac. ura — 20 Cas, jedilni list — 20.10 Praznik cvetočih češnjak, drama — 21.40 Cas, poročila 22 harmonika. — Ponedeljek, 18. februarja: 18 Ta radio — 18.20 Ploče — 18.40 Slovensčina — 19.10 Zdravniška ura — 19.30 Nac. ura — 20 Prenos opere iz Belgrada. — Torek, 19. februarja: 11 Šolska ura — 18 Otroški kotiček — 18.20 Primorska kuhinja — 18.40 Nemščina — 19.10 Pravna ura — 19.30 Nac. ura — 20 Cas, jedilni list — 20.10 Glasbeno predavanje — 21.15 Schumanovi dueti — 21.45 Cas, poročila, 22 Ploče, 22.30 Angleške ploče. — Sreda, 20. februarja: 18 Ploče — 18.30 Pogovor s poslušalcem — 19.30 Nac. ura — 20 Prenos opere iz Ljubljane. V odmoru: Cas in poročila.

Pevska zveza

Zborom, ki se priglašajo, za veliki koncert Pevske zveze, ki bo na Petrovo v Ljubljani, sporočamo, da je prof. Tome dovršil krasno skladbo »Kruh iz nebes«, ki bo tvojila prvi del koncerta in bo zajeta z že znanim oratorijem »Odrošenika sveta« najsvetjejo snov: Presv. Evarhistijo in odrešenje. Note bodo prihodnji teden natiskane in jih bomo takoj razposlali. Priglasite se takoj, če namaverate sodelovati.

Pevski tečaj (PZ) za ta koncert bo ob koncu februarja v Ljubljani (enodnevni), z a oddaljene bomo pa uredili tečaje v njihovi bližini in jim bomo sporazili kraj in čas pravočasno. Zato se je treba pravočasno priglasiti za sodelovanje.

Pevcev, zaduj številki, sta šli na pošto. Nujno prosimo in pozivamo, naj vsakdo čim prej pošlje naročino, da bomo mogli dalje. Prihodja nova številka letnika 1935 izide v začetku marca. Tečaj bomo priložili položnice vsem naročnikom, medtem ko smo jih sedaj samo zamudnikom, da vedo, da imajo še dolg.

Znaki PZ so pošli, dobiti je le še nekaj velikih za pevovodje. Ce bi se oglasilo že primerno število, bi naročili nove. Oglaste se, stanejo 7. Dne.

Zbori, ponavljajte pridno oratorij »Odrošenika sveta«! Vse delo naj velja pripravi za veliki koncert v čast »Presv. Evarhistiji«.

II. EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANI

Petje na evharističnem kongresu. Da bo veličastnost evharističnega kongresa čim večja, bo v veliki meri priporočeno petje, ki ga organizira pod rodom svetega skladatelja stolnega kanonika dr. F. Krmova odbor glasbenikov gg.: msgr. Premrl, Puš, Tome in Gržinič. Neposredno pod okriljem tega odbora bo pripravljeno petje za pontifikalno sv. mašo, ki jo bo 30. junija daroval na ljubljanskem Stadionu papež legat. Ob tej priliki bo zbor nad 500 pevcev izvajal čudovito lepo koralo mašo, imenovano »Missa da angelis« (Angelska maša) ob spremeljaju posebne godbe. Na ta način je poskrbljeno, da se po želi sv. Cerkve koralo petje, ki najbolj odgovarja duhu sv. obredov, čim bolj razširi. Spremenljive mašne dele bodo peli figuralno; skladbe je nalača za to priliko zložil g. dr. Krmovec. Ker so nekateri spevi kratki, bo mogoče vnes zapeti še kako himno k presv. Rešnjemu Telesu. Določeni sta zelo znani in priljubljeni Riharjevi »Sacris solemniis« in »Lauda Sion«. Ker je za lepo koralo petje treba skrbne priprave, so bili k sodelovanju pri sv. maši vabjeni le ljubljanski zbori in zbori iz bližnje okolice. Po sv. maši bodo vsi verniki zapeli himno »Povsod Bogas« spremeljene skupnih godb. Petje bo vodil g. dr. Krmovec, ki bo posamezne zvore tudi sam nadzoroval pri skušnjah. Poleg tega bodo imeli povodje vseh priglašenih zborov tečaj za pravilno petje korala. Poskrbljeno je dovolj, da bo petje pri sklovesni sv. maši lepo in veličastno. — Vse ostalo petje je na skrbi »Pevske zvezze«, katera bo tudi pripravila 29. junija zvečer koncert z nad 3000 pevci.

Petje pri polnočnici in pri procesiji ter slovenskih litanijsah bo ljudsko. In sicer bodo udeleženci peli sledeče pesmi: I. Evharistične: a) Sveti križ (Vavken); b) Usmiljeni Jezus (Hladnik); c) Presveti Srce, slavo (Hladnik); ē) Castimo Te; d) Sveti; e) Glasno zaporno. — II. Marijine: a) Lepa si roža Marija; b) Marija, Mati ljubljena; c) O Marija, naša ljuba Mati; ē) Ti, o Marija, naša Kraljica (Potočnik). — Pri litanijsah se bosta pela dva odpeva: a) Marija, k Tebi uboge reve in b) stari, po besedilu tako globoki, po napevu nadvse preprosti, pa tudi nadvse učinkoviti »Le za Jezuso in hodimo!« — Pesni za ljudske petje, kot smo jih tu navedli, naj bi verniki sedaj več čas do kongresa ob vsaki priliki v domačih cerkvah prepevali, da se jih takoj dodačna naučijo. Ni treba vedno čakati na organista, ki je mnogokrat takšen že preobložen. Kdor jo zna, naj začne peti med molitveno uro, med deli sv. rožnega vence, drugi pa pomagajo, dokler je ne znajo vsi. Poglavitno je namreč pri ljudskem petju, da res vsi pojo. Petje je dvojna molitev, se pevci kaj radi izgovarjajo. Res je, ali samo petje, kjer sodeluje navdušenje, gorečnost, ljubezen do stvari. Prosimo zato vse, ki čutijo kolikaj odgovornosti za veličastni in res učinkoviti potek evharističnega kongresa, da poslej vse storijo, da bi ljudsko petje res uspelo. Morda bo to ob naši dobri volji najlepši del kongresa, katerega bodo po številnih radio-zvočnikih poslušali širok svet. — Pri mladinskih prireditvah 29. junija zjutraj bo prav tako vsa mladina dela, in sicer sledeče pesmi: a) Lepa si roža Marija (Premrl); b) Poje hribi in dolipe; c) Jezus hoče v srce priti (dr. Krmovec); ē) Tebe ljubi moja duša (dr. Dolinar); d) Usmiljeni Jezus; e) Povsod Bogas! — Og, veroučitelje in učitelje ter učiteljice minino prosimo, da z mladino te pesmi vadijo in jih pri šolskih sv. mašah pojeno. Podrobna navodila bodo se sledila. — Gledate himne »Povsod Bogas«, priporočamo, da bo izšla z novim besedilom in novim napevom. Zato dosedanje himne ne vadite več. — Monstre-koncerti »Pevske zvezze« bo v prvem delu obsegjal obred zadnje večerje, ko je Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, drugi del pa bo tvoril znameniti Tomčev oratorij »Odseljeniku sveta«.

Mladina na evharističnih kongresih. Na svetovnih in drugih večjih evharističnih kongresih je ena najlepših slik — skupna služba božja in skupno sv. obhajilo otrok. Tudi naš II. evharistični kongres za Jugoslavijo želi zbrati okoli Dobrega Pastirja kar moč veliko število mladine. V Ljubljani posluje v ta namen poseben mladinski odsek pod vodstvom stolnega kanonika in znanega cerkevnega govornika dr. M. Opeke. Ta odsek bo vse potrebno pripravil, da bo mladinski nastop čim veličastnejši. Slavnost bo 29. junija zjutraj na ljubljanskem Stadionu. Tam bo za mladino pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo. Med sv. mašo bo mladina deloma dela, deloma mo-

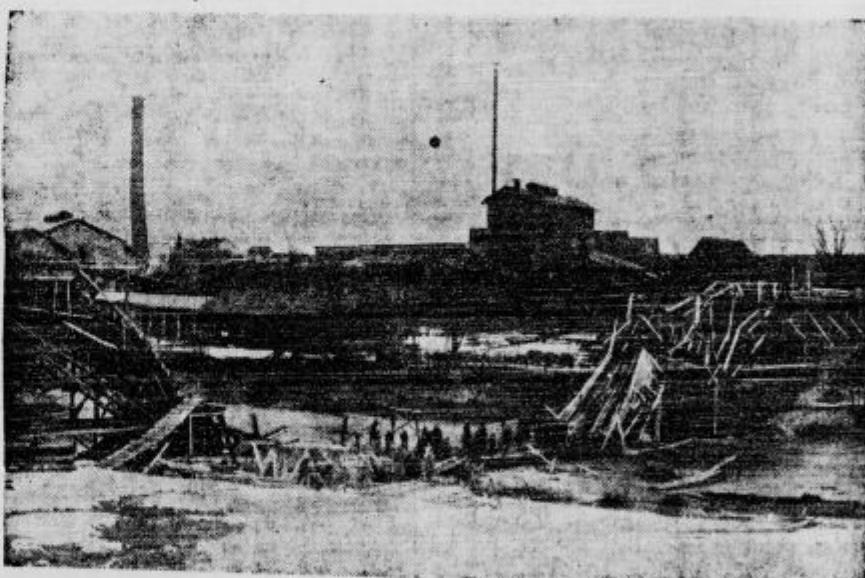
ila. Za obhajanje bo pripravljenih večje število duhovnikov, da ne bi priredeval predolgo trajala. — Sedaj pa je predvsem potrebno, da se priredevali na Stadionu udeleži res imponantno število mladine, in ne samo iz Ljubljane in njene okolice, temveč tudi iz podeželskih osnovnih šol. Zaenkrat naj starši ukrenejo vse potrebno, da bodo mogli njihovi otroci takrat v Ljubljano. Vsaj do Velike noči pa naj glegateheti in gg. župniki ugotovijo vsaj približno število mladine, ki se bo iz njihovih šol udeležilo mladinskega nastopa.

Molitev za evharistični kongres. Širom vse Slovenije je bilo razširjen pred časom 300.000 podobic z evharističnimi slikami in molitvijo za uspeh kongresa. Naj te podobice ne romajo med smeti, temveč jih čim marljiveje uporabljajte. Ne smemo pozabiti, da je Bog, ki daje rast. Daje pa onim, ki za to prosijo. In vsi moramo mnoga, mnogo moliti, da bi kongres ne le uspel po svojem sporedu, temveč posebno, da bi rodil mnogo trajnih sadov. Po družinah naj bi molitivo na podobicah skupno molili. Prav tako po šolah. Zlasti ti, mladina, stopi pogosto pred tabernakelj in prosi Ježuška, naj vse delo glede kongresa blagoslov.

Zagrebski nadškof g. Andrej Bošković
dni 30 letnico svojega rojstva.

Most čez Soro se je zrušil

To nedavnega je vodil čez Soro pri parnici v Goričanah leseni most. Leseni most je voda odnesla in merodajni krajevni činitelji so si prizadevali, da bi se zgradil močan, krajevnim potrebam odgovarjajoči most. Gradbeno podjetje »Obnova« v Ljubljani je dobil tozadovno delo za 360.000 Din in ga te dni izvršilo.

Ko so 6. februarja — na dan razpusta narodne skupščine žalostnega spomina — de-

lavci že odstranili opaž, je naenkrat zagrmel ves 50 metrov dolgi glavni lok betoniranega mostu v vodo.

Močno poškodovane so izvlekli iz razvalin gradbenega delovodja 24 letnega Ivana Marolta iz Svetja pri Medvodah in 42 letnega tesarja Franca Kopača, doma iz Podreč pri Smledniku. Lažje poškodovana sta delava Bohinc Franc in Krel Franc. Kaj je pravi vzrok nesreče, bo pokazala preiskava, ki je v teku.

V Toulousu na Francoskem so zgradili leteči čoln (vodno letalo), ki je v krilih 50 m širok, 32 m dolg in 9 m visok. Sest motorjev po 850 konjskih sil goni vrtjaka s povprečno hitrostjo 230 km na uro. Seboj lahko nosi 24.000 litrov goriva. V 12 razkošnih kabinh, ki so tako urejene kakor na največjih parničkih, je prostora za 70 popotnikov.

PO DOMOVINI

Slovenskim bojevnikom!

Tovariši, pravi bojevnik! Dvignite na svojih občnih zborih visoko prapor slovenškega bojevniškega duha, ki ne služi nikomur, razen svojemu narodu! Vedite, da so lepe besede odposlancev Osrednjega Izvršnega odbora »Boja« le poslikana kulisa, za katero lahko drugi voditelji »Boja« pripravljajo razcep političnih sil! Zavedite se vendar, da sedanja »Bojeva« pravila, da vse pisanje »Preloma«, da ves politični program »Zbora« diše fašističnega duha, ki se pojavlja le v zunanjosti nekoliko drugačni, t. j. ju-

goslovenskim razmeram bolj odgovarjajoči obliki! Kakršnokoli podpiranje sedanjih voditeljev »Boja« tira pravi »Boj« v razsulo. Zato mora iti vse vaše prizadevanje za tem, da se sedanja nedemokratična pravila »Boja« spremenijo. Predvsem pa z vso odločnostjo zahtevajte, da sklice Osrednji izvršni odbor »Boja« Izredni zbor delegatov, na katerem nam bo mogoče izvoliti tako vodstvo, ki nam bo dajalo vso garancijo, da ostane slovenska bojevniška čast neomadežvana.

Bojevni so zborovali.

(Dobrova.)

Občni zbor krajevne organizacije »Boja« se je vršil 10. februarja, ob dobi udeležbi članov. Na občni zbor je prišel tudi delegat izvršnega odbora in tov. Strah, ki ga je odbor povabil. Po poročilu odbora smo prešli na volitve odbora in delegatov. Izvolili smo stari odbor in delegata, katerim smo izvolili še 4 načelnike. Pri sprejemaju novih pravil se je razvila ostra debata, kjer so člani pojasnjevali delegatu, da so nova pravila nedemokratična in da so potrebna drugačne spremembe. Zato so tudi sklenili, da se sprejem novih pravil oddoži in da naj izvršni odbor sklice izredni občni zbor »Boja«, da se ta vprašanja rešijo tam na res demokratičen način. Največ pojasnil nam je dal tov. Strah, za kar smo mu iz sreč hvaležni. Govoril je tudi delegat izvršnega odbora o vzvišenih načelih, postenosti, pravčnosti, enakopravnosti in svobodi vesti, na katerih da »Boje« trdno stoji in da istih ne bo nikdar opustil. V vsa ta načela smo dvomili že od vsega začetka in danes ljudem, ki nam kričijo na vse glas, da nas po teh načelih vodijo, več ne ver-

jamemo in nikdar nikomur verjeli ne bomo, ako ne bomo videli tudi dejanih, ki se bodo z načeli ujemala. Da to nezaupnico gospodje tudi zasluzijo, to sami pravtako dobro vedo, kar mi člani. Ob 2/10 je bil občni zbor zaključen in so se člani razšli v dobrini veri, da morata v »Boju« vladati res pravica in poštost in da tudi bo.

Iz društva.
(Prežganje pri Litiji.)

Društvo Rdeči križ na Prežganju je imelo v nedeljo 3. t. m. občni zbor. Razen par članov, je dobitnik upravitelj St. Ponikvar. Društvo se pripravlja, da nastopi v cerkvi »Ljudskem domu« v nedeljo 24. t. m. po 10. sv. maši z burko »Lumpacij« vagabund. Vsi smo potrebni razvedrili, zato se te vesele predstave domači in okolišani udeležili. Za postni čas pa namerava isto društvo uprizoriti prekrasen misterij »Slehenrik«. To bo nekaj nenavadnega za naše kraje. — V zakonski stan stopata Miha Košak in Polonca Okoren iz Volavelj. Ženin je mnogo pomagal pri razširitvi »Ljudskega domu«,

nevesta je bila pa vneta delavka na prosvetnem polju in izvrstna igračka našega odra. Bog Vama daj srečo in svoj blagoslov. — Prve nedelje v mesecu (3. t. m.) ne moremo pozabiti. Ta dan je prvič pristopilo k mizi Gospodovi novo ustavljeno Apostolstvo mož. To je bilo nekaj veličastnega! Možem zo se pridružiti tudi fastje. Vrsta za vrsto so vstajali in zopet poklekovali. Vso pobožnost je povzdigovalo lepo petje moškega zbara. Daj Bog, da bi se nadaljevalo, kot se je začelo.

Društveno življenje.

(Preska pri Medvodah.)

Naše prosvetno društvo je vprizorilo v tej sezoni že dve igri in sicer »Slzpol Golic« in »Jalenov Dom«. Obe sta bili prav dobro obiskani in so bili, igralci vsaj tako poplačani za svoj trud. Za prihodnjo nedeljo 17. februarja ob 15 pa se pripravlja veselo igra »Troyčki«. Igra je zelo zanimiva in polna smeha. — Tudi za evharistični kongres se dobro pripravljamo. Iz Ljubljane so nam obljubili, da bomo tudi pri nas lahko priredili predavanje o evh. kongresih, toda dan ni določen. — Zadnje dneve smo imeli pri nas dosti obiskovalcev. Od vsakega vlaka je šla celo procesija proti Goričanam, da si ogleda zrušen most. Pa tudi peš in s kolesi so prihajali, da so si napali svojo zadovoljnost.

Sola in drugo.

(Mirna peč.)

Naša starša šola je bila lansko leto zunaj iz znotraj prenovljena in dobila nova okna, tako da je vsa stavba dobila lepo podobo, dasiravno notranjji šolski prostori ne odgovarjajo predpisom. V starih časih smo imeli tu samo trirazredno šolo, sedaj imamo kar 6 razredov z dve ma vzdorednicami, torej zaposlenih kar 8 učnih moči. V resnicu pa že več mesecov manjka kar 4 učnih moči, ki so na bolezenskem dopustu; umevno, da sedaj na naši šoli ni reda nega pouka, da o učnih uspehih ne more biti govorja. Kdo naj tem žalostnim, kričetim razmeram na pravi konec, da ne višja šolska oblast s tem, da nam pošlje začasne učne moči v nadomestilo. Pripominjam, da so vse 4 učne moči, ki uživajo bolezenski dopust, poročene. Prav nujno je potrebno, da se nastavi na naši šoli naj še ena moška učna moč. — Dne 13. januarja smo imeli občni zbor izobraževalnega društva in podčutno predavanje o framsostvu, o čemur je zanimivo govoril dr. Veble iz Novega

SIROTA

Stara Zefi ga jokaje tolaži. Za hip stopi k nosedi, da ji pove in poprosi pomoci. Sosed je že vedela in vse dolina ve. Za Savo so komaj ujeti nesrečnega moža in ga rešili smrti. Drevi ga odpeljejo v bolnico, ker je revez čisto iz umu.

Ko se vrne k Jančku, se teta Zefi siloma premaguje. Jokala bi, pa se le smebla in prigorjava dečku, naj ne joka in se nikar nič ne boji. Kmalu bo vse dobro. Samo malo naj leže, da se nekaj pomiri. Potlej pojdet oba skupaj domov, da ne bo hiša brez varuha. Jutri ali pojutranjem se vrne oče.

»A kaj je vendar bilo?« se spomni Janček, kako mu je bila nekoč tudi mati obljubila, da se kmalu vrne.

»Oh, saj veš. Opravkov se mu je toliko nabralo, pa ni mogel vsemu kaj,« se Zefi zapleta jezik.

Janček čuti laž. »Zakaj mi ne poveste, teta?« verno pogleda stareko.

»Saj ti pravim, da lezi, ko nisi prespan —« Ali mi boste potlej povedali?«

»Seveda! Kar vem, ti vse rada povem. Komu pa naj bi, če ne tebi?«

»Se danes?«

»Brž, samo lezi in zaspri, da mi še ti ne obolis —«

»Ali so oče bolni?«

»Viš, kakšen si, Janček! Ali te ne prosim ves čas, da lezile!«

Janček uboga in se stisne v posteljo, ki mu je teta postelje v čumnati. Edino okno je do polovice rdeče zastrito, da je razpelo v kotu

kakor s tančico pokrito z modrikasto rožnimi odbleškom. Izpod priprtih vek gleda Janček Zveličarjevo obliče. Kakor gleda, izgine trnjeva krona s sklonjene glave. Trpkost se umakne raz obliče in roke se hipoma iztegnejo kakor za blagoslov.

»Oče,« sanja Janček, a sem iz kota se kakor na rožnem oblaku bliža prikazen. Široko se razmaknejo stene in krog in krog je zgolj sonce in cvetje. Vzduh je poln sladkega vonja in liki pesem božajo Jančka prijazne besede:

»Nič se ne boj, moj mali —«

Janček gleda, se dviga in proži roke. Slednja bolečina umre in še spomin nanjo zatone v občutju miru in sreče: Jezus sam ga objame in nežno stisne k sebi:

Jančku se zapro veke. Ničesar več ne vidi. Sam mir je v njem in okrog njega...

Janček spi, spi, spi. Pokojen smebljaj je razlit po vsem njegovem obliče, tako pokojen, da še teta Zefi olajšano vzdihne, ko tedaj pa tedaj prihaja pogledat v čumnato. —

Ko se Janček prebudi, je čumnata mračna in razpelo že tone v temi. Pomane si oči in se zave, da je le sanjal o soncu in cvetju in samem Jezusu. Nič ni res hodil po rajskih tratih.

Oče — Kje je oče in kaj je z njim?

Po kuhinji hodi med delom teta in zategnjeno sama s seboj modruje, vzdihuje in polglasno moli. Janček jo hoče že poklicati, ko se v veži vzdrami glas :

»Dober večer, Zefal!«

»Bog daj, sosedja —«

»Ali že veš?«

»Kaj boš povedala?«

»Ušel je —«

»Za božjo voljo! vikne teta.

»Res,« stopi sosedova v kuhinjo. »Popoldne je bil čisto, miren, pravijo. V občinski pisarni je sedel in se posmenkoval s tajnikom —«

Jančku vroče sili v glavo:

»Kdo je ušel? Oče?«

Ženski kramljata dalje.

»Lej, lej, jej, jej, kaj ne povešči odmeva jok iz Zefinovih besed! Ali ga niso imeli nič zastrazenega? Saj bi bili vendar lahko vedeli, kakšen revez je človek, kadar se mu pašet zmrači —«

»Ko pa že ni nihče več verjel, da je siromak res znorell!« zatrjuje sosedova.

Znorell!

Beseda oplazi dečka kakor najhujši udarec. Njegov oče je znorell!

Planil bi iz postelje, zbežal in dirjal za očetom dokler ga ne bi kjerkoli dohitel. Vrgel bi se mu okrog vrata in ga prosil, prosil, da bi se vrnil domov.

Oče znorell?

»Le zakaj nisem hitro šel žet,« si očita Janček.

Ko bi zdaj zagledal očeta, bi takoj odšel z njim k lehi pšenice na brežini! Da ga le spet najde, o da ga le najde! Niti s pogledom se mu bo nikoli več upiral. — Ako bi tudi moral veljati za gospodinjo, se ne bo čisto nič branil. Žeti se bo naučil kakor vsaka ženska in še bolj.

»Znorell! mu kljuje v glavi, da bi planil in dirjal, pa se ne more ganiti s postelje, tako ga je vkovala zlokobna novica.

V kuhinji še vedno razgrinja sosedin glas:

»Kakor hitro so ga pogrešili, se je briš nekaj moških podalo za njim. Nekateri trdijo, da se je obrnil proti Ljubljani, drugi spet

mesto. — Dne 27. januarja popoldne po litanijsah pa je priredil pripravljalni odbor za evharistični kongres v Državnem domu zanimivo predavanje s svetovnega evh. kongresa v Buenos Airesu, govoril je sam predsednik pripravljalnega odbora za evharistični kongres g. Fr. Krevs, in vsem navzočim iskreno priporočal, da se našega evharističnega kongresa v Ljubljani v oblinem številu udeleže. Hvala lepa predavatelju za njegov trud.

Proslava

(Lom nad Tržičem)

Na Svečnico je imela naša dekl. Marijina družba proslavo 15. letnico svojega obstoja. Po cerkveni pobožnosti je bila v cerkveni dvorani lepo uspešna akademija. Žal, da se radi majhnega prostora proslave niso mogli udeležiti vse, ki so želeli. Ob lepem kipu Brezmačežne so se vrstile deklamacije, govor in pesmi. Ko je zastopnica dekl. kongregacije iz Tržiča izrekla svoje pozdrave, je imel lep slavnostni govor g. župnik Vovk iz Tržiča. Dekleta so nato zelo dobro odigrala predstavo »Izboljuni raj«. Želja navzočih je bila, da bi se še večkrat zbrali h kaki taki proslavi. — Drugače pa imamo pri nas kakor mnogokrige drugod: Veliko dela in truda po naših gozdovih, a malo zaslužka, tako da živimo bolj od upanja, da se bodo razmire vendar enkrat obrnile za kmeta na bolje, kakor od pravega sluška.

Iz farnega življenja

(Biogradovica)

Versko življenje pri nas lepo napreduje, posebno Mar. družba in Mar. vrtec. Na praznik Brezmačežne 8. decembra 1934 je bilo na novo sprejetih 25 dečkov in dekle. — Na Svečnico so imela dekleta Mar. družbe svoj izredni praznik. Po lepem nagovoru so gošpod župnik blagoslovili novi kip Brezmačežne, ki se bo rabil pri družbenih shodih. Denar za kip so dekleta same nabrala. — Smrt je že dobro zastavila svojo koso. Po kratki bolezni je umrla Ančka Resnik in Slavtenka stara 68 let. Pokojna je bila članica takojšnje Mar. družbe. — Dne 15. januarja je umrla Neža Strukelj iz Podzemrečja, stara 86 let, in dne 26. januarja je preminula Katarina Hren iz Zg. Lok, stara 80 let. Vse tri so bile farne uboge, pa niso delale posebne

vedo povedati, da ga je kaj vem kdo videl hiteti proti Zagrebu.«

»Proti Zagrebu,« se Jančku zaseka v sres. »Proti Zagrebu—«

Mrač se v čumnatih naglo gosti in Jančka je strah. Da bi se rešil samote, se premaga in zleže iz postelje. Za kratko postoji sredi sobe, stepi proti kuhišnjem vratom in si sproti premisli. Skozi okno gori zarja v mračni prostor. Janček se po prstih pritiplje do tja in skoči skozi okno na vrt. Prijetno na objame večerni hlad. Listje po drevju otožno šušlja in z vribinjem šumi Sava. Na nebuh se posveti večernica. Zapored se kakor božje lučke vžigajo zvezde za njo.

»Proti Zagrebu,« sili v sresu nemirni glas.

»Kar za Savinim tokom pojdem,« si določa Ivanček smer. Zdaj ve samo to, da je na tem božjem svetu čisto sam in da mora, mora najti oteta.

Na vzhodu se dramati jutro. Pokrajina ob reki je zavita v bledo sivkasto tančico, ki se boj in bolj redči in dviga. Kakor zvesti čuvanje negibno stoejo topoli, v vrstah in gručah razvrščeni po pokrajini. Tu in tam se prebudi zvon, predrami drugega in tretega, dokler vsa dolina ne vzdržeta ob tem božanju kak. — v prisrčni molitvi. Z grmčevjem se oglašajo ptice. Zarja na nebuh bledi, meglena tančica gineva in v hip se razlije val sončnih žarkov čez in čez po ravani. V tisočih biserih poblestevajo roeme trate in skrjanček se žvrgole popenja pod nebo. Sveče in sočno zadidha zemlja, cvetko odpirajo delteče glavice in pestrokril metulji se začno spreletavati po pokrajini. Na Savi polo splavariji. V petje se meša

nadlegle in stroškov ljudem. Bog jim bodi mil sodnik in plačnik. — Za 24. marec so pri nas razpisane ponovne občinske volitve in upamo, da se bodo vsaj toliko v redu izvršile, da ne bo treba marljive klicati na pomoč.

Smrt vzorne žene.

(Selo pri Zagorju)

Nedavno smo pokopali Vodopivec Nežo, katera je po dolgem pešanju, previdena s sv. zakramenti, umrla v visoki starosti 84 let. Na »Domoljubu« je bila naročena odkar izhaja in ga brala cel čas brez očal in še zadnje ure ga je hotela imeti na postelji. Pred časom je bila naročena tudi na Cvetje, Božjegljub, Mohorjeve knjige in druge nabožne spise. Kot globokoverna žena in tretjerednača se je udeležila romanja v Sveto deželo, Rim, Dunaj in na razna domača božja pota. Pred 20 leti je za možem umrl še edini sin in ker je bila brez bližnjih sorodnikov, je posestvo prodala popolnom drugim ljudem, kateri so z ljubeznijo skoraj šteti stoletja lajsali zadnje dneve njenega življenja. Njeno priljubljenost in naše spoštovanje je pričal tudi pogreb. Naj ji bo ljubi Bog bogat plačnik!

Zlata poroka.

(Dobro polje pri Brezjah.)

V nedeljo, 3. februarja je bila na Brezjah zlata poroka Lovrenca in Marije Villan z Dobrega polja pri Brezjah na Gorenjskem. Villan Lovrenc, po do-

macé Brekovič ali, je bil rojen 10. avgusta 1861. Svojo izvojenko Marijo Sitarjevo, p. d. Boštjanovo iz Mitač, je pred 50 leti peljal pred oltar. Zakon je bil srečen in bilo je pet otrok, štiri sinov: Peter,

vrečanje gagajočih gosi in klicanje čuječih petelinov. Nekje zavrska vlek in predrami Jančka, da se zdrzne in šine pokonci. Glava mu je težka od nahoda. Zbegano ugiblje, koj se je zgodišlo, da je moral sredi tega neznanega grmovja prenočevati pod milim nebom. Krog in krog samo oljje in vrije še nikoli ni hodil tod. Nenadoma ga zaskeli:

»Oče —«

Zdaj ve vse, le razgleduje se še, kako da le je bil ponoči pritaval. Da bi laglje presodil kraj, spleza na staro vrbo. Kamor se ozre, sama ravau. Razen Save vidi še drugo reko, ki se v lenih vijugah mota med travnikami in polji, posezanimi z vasmimi in selišči. Vajen je bil življenja v hrabih in se skoraj boji te prostrane ravnine. Plavo se spet spusti na tla in za malo ga vabi misel, da bi se vrnil k teti. Morda se je oče le vrnil? Hip za tem že ne verjame:

»Kako naj bi se bil vrnil, ko je —«

Do kraja si niti misliš ne upa, tako se mu zdi grozno. Polagoma začne tavati dalje. Lakota se oglasa in utrujenost ga muči.

V bližini se oglaši zvon. Janček sklene roke. »Da bi našel očeta,« prosi njegovo srce.

Veter mu prinese vonj po dimu.

»Ali je vas tako blizu?« se skuša iz grmičja primotati na planu. Samo malo bi se ustavil pri ljudeh, čisto malo, pa bi spet šel dalje za očetom.

»Za očetom,« na glas ponavlja svojo edino željo.

Po gošči je razpredenih vse polno stezic in Janček zavije zdaj sem, zdaj tja, toda goščava le noče pojenjati. Slednjič zasliši glas in ved glasov, razloži vogn po tobaku, čuje

Andrej, Rok, Lovrenc, ki je umrl, in hčerka Marija Villan je danes eden najbolj spoštovanih krščanikov na Dobrem polju in v tem duhu je vzgojil tudi vso svojo družino. Brekovičata pa je tudi izbor lavec, znan daleč na okrog. Veliko let je bil tudi občinski svetovalec. Klub visoki starosti sta se danega slavljenca čila in zdravja. Brekovičeva mama daše na polju poleti kakor mravlja pridno, atu pa reka kosa, če hoče, prav tako kakor pred 50 leti. Brekovičeva hiša je stalno naročena na naš list. Bog je jubilantoma še mnogo zdravih in srečnih let!

Smrtna kosa.

(Zgoda pri Begunjah.)

Nedavno smo pokopali g. Jožeta Pogačarja. Unirl je v sestri 70 let. Pogačar je bil po vsej Gorenjski znani sukmur in predivec volne. Pred svetovno vojno ga je bilo videti po vseh sejnih od Kraske gore do Lubljanice. Leta 1882 je prevel po svojem ocetu posesto v sukmario. Isto leto se je poročil s Frančiško Poprijevo iz Vrbnega. Živila sta sta

pa 51 let v najlepši smugi. Soprga mu je umrla pred davnim letom. Rodilo se imata 10 otrok. Štiri hčerke so umrle v otroških letih, štiri sinovi pa tragične smrti: Lojze je utonil star 2 in pol let, Janez tudi utonil star 29 let, Jože padel v Oafici, star 28 let, najmlajši France pa je pred 3 leti nadenadoma umrl. Od vseh 10 otrok živita sedi še 2 hčeri: Franciška in Ana. Pokojnik je bil mir in pošten človek. Naročnik »Domoljuba« in Mohorjeve družbe je bil od svoje mladosti. Stari gorenjski korenini blag spomin!

Iz dolenjskih Benetek.

(Kostanjevica.)

Sedaj pa spet imamo snega za počitao zmo. Kar pol metra ga je. Pa si je mišli neki cepec: takale noč, ki ti ljubeznišivo s snegom zakrije vsako sled, je kot nalažeš za konjkočatino. Iz je poskusil srečo, iz dveh hlevov je bil pregnan. V tretjem je bolje opravil. Ko so skrjančevi v soboto zjutraj vstali, so ugotovili

smeh in obstane. Govorica se juži zdi: Sreč mu burno utriplje. Odškod govorjenje, ki ni nikjer videti nobene hiš?

Ko je najbolj zamišljen, zasliši kraj seba: »Kod in kam, mali?«

Janček počepne od strahu. Iz gošče se mu reži zagorel ciganski obraz.

»Zakaj se skrivaš, mali?«

Janček mre od groze, medtem ko cigan lemasi proti njeemu.

»Ne, ne, skelepa drhteče roke. «Saj gre samo po obeta.«

»Po obeta?« se smeje cigan. »Kje ga imaš?«

»Ne vem —«

»Ne veš, kje ga imaš,« se od smeja tolka po stegnih cigan, »ne veš in le greš ponj? Ti si junak!«

Od povsod se iz grmovja kobacajo otroci, ženske in moški. Vprašajoče pogledujejo tovarša in se ozirajo po Jančku, ki se vedno čepi na teleh. Cigan jim začne nekaj živahnih pripovedovati. Janček ne razume njegove govorice, a ciganski roj zavrišči v smehu, medtem ko se dečku udero solze.

»Ali se nas bojiš?« ga prime mlada ciganka za roko.

Janček prikima in ženska poklekne k njemu:

»Nič se ne boji! Si lačen?«

Janček poveda oči in si ne upa odgovoriti, a ciganka razume tudi njegov molk. Hitro se je oguljeno malho in mu ponudi kos kruha.

»Le jej, da te mine strah —«

Janček stori tako in ciganski roj se počasi porazgubi. Samo nekaj otrok ostane in prijazna mladenka. Otroci se rujejo, lasajo in

da ste izginila konja. V soboto zvečer pa sta oba konja premražena pridrvela nazaj. Najbrže je taj sprevredil, da so mu že na sledu, ali pa radi visokih zametov ni mogel s konji naprej. — V ponedeljek 4. febr. smo pokopali potoščico Hübnershoferja, salezijanskega dijaka iz Zagreba. Ob veliki udeležbi vseh, ki so ga poznali, ga je pokopal salezijanski rektor preč. g. Tkalec iz Zagreba. Škoda je bilo nadrebnega fanta.

Razno.

(Trebelno pri Mokronogu.)

V enem mesecu smo imeli dva majhna požara na Jagodniku. Ena hiša je zavarovana, druga nič. — Cesto pod Radnjo vaso so razširili. Saj je bilo res potrebno. Po stezah ne moremo voziti. Pa se jarko čez cesto po dolini je treba urediti. — Državno življenje valed mirza miruje. Govori se pa, da bo v marcu igra. Vendar enkrat sunek naprej. — Nad 100 rubenj je bilo. Ne moremo, bi radi plačali. Dvignite cene prašičem, govejti živini, lesu, žitu itd., pa bomo vse plačali, še naprej bomo odrečunali.

Drobne vesti.

(Hrastje pri Kranju.)

Našo cerkvico smo v preteklem letu lepo prenovili v notranjosti in od zunaj. Težko je bilo v sedanjem času vaščanom zdravotnikom tisočake, toda potreba je bila velika, zato o tem niso pomisljali. — »Domoljubovi« naročniki so zvesti ostali svojemu dobrotniku. Par fantov je nabiralo naročnino do hiše in tako dosegli lepo število naročnikov. Vsi smo prepričani, da je to naš najboljši prijatelj! — Tudi naš oder je postal zelo živahan. Seskrat so odigrali novo narodno igro »Ljubavni cvet je zarojen« (Janez iz Visokega). V nedeljo, dne 17. t. m. popoldne ob 3 pa igrajo »Doma«. Vljudno vabljeni vse domači in okoličani.

Zapeli so zvonovi...

Primskovo pri Litiji.

Pri nas že dolgo ni bilo nobenega mladiča. Pa glej! Zavrhela je zopet svojo koso, Muhi Terezija iz Stare gore, starca komaj 23 let, je bila njen prva žrtva v letošnjem letu. Dekle je bila članica Marijine družbe in že dalj častna bolehrna. Naj ji bo zemljica lahka, njeni duši pa naj sveti večna luč! — Tudi pri nas se pripravljamo za evharistični kongres. V ta namen se je že sestavil pripravljalni odbor. Tudi mi bomo z veseljem pobiteli v Ljubljano, po-

tako spremno prekučujejo, da se jim Janček časih mora nasmehnati.

»Kam si dejal, da si namerjen?« si ciganka nažge dolgo pipa in po turško sede predenji.

»V Zagreb,« se opogumi Janček in začne ed kraja vse pripovedovati.

»Si že bil kdaj tam?«

»Nikoli!«

»E, potlej ti bo težko,« se smeje ciganka. Zagreb je veliko mesto in je še daleč do tja. Daj mi roko, da ti pogledam na dlan, kakšna srča te čaka —«

Janček se obotavlja, ko pa vidi, da mu ne kaže drugače, plaho pomolj ženski desnicu. Ciganka grbanči čelo, momlja in mrzra, nihla, se sklinja in odločeno pove:

»Tako je sojeno, da sam ne prideš v Zagreb, pa naj bi tudi hodil sedemkrat sedem let!«

»Če hodim kar naprej ob Savi —«

»Hodi, koder ti drago, v Zagreb ne prideš ponovni eiganka. »Ker pa si dober —«

Jančku se v nestripcem pričakovanju zaskre odi.

»Ti bom pomagala,« se ženska lokavo nasmehne.

»Bog povrnil je cilja mali in se smeje skozi solze.«

»Sam tako hitro ne pojde kakor si mora misliš —«

»Bon jutri že lahko tam?«

»Mogoče — Upam, da boš.«

Potem mu še na dolgo govorici, kaj ga vse čaka v življenju, toda Janček je nič več ne posluša. Kaj ga briga ves svet, oblijuje in grožnje in karkoli že bodi, samo da najde očeta in se z njim vrne domov!

častiti presv. Rešnje Telo. Ne ustrašimo se nobenih žrtv. Primskovičani, pojrite odboru na roko in pokalte, kako ljubite svojega največjega dobrotnika!

Smrtna kosa.

(Kozarje pri Dobrovici)

V soboto, 9. februarja je umrl, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v Kozarjah, občina Dobrova, Janez Pleško. Star je bil 85 let. Pokojni je bil naročnik »Domoljuba« nad 30 let ter je bil zvest katoliški mož. Naj mu sveti večna luč, njegovim domačim pa naše iskrne sožalje!

To in ono.

(Dol pri Ljubljani.)

Na prosvetnem domu v Dolu visi črna zastava in naznanja, da je umrl zvest član naših organizacij. Grad Franc iz Podgorje. Blagemu pokojniku

»Vsi so prišli, vsi so prišli
ga kropiti in sanj moliti...«

Vi veli, ki ste v truhah kropili mojega mrtvega soproga

Franceta Stupico

sprejmite mojo in moje dece vdano zahvalo!

Dragi sorodnik ob smrtni postelji, zvesti nastavljene v ranem jutru in vse dni, kmet in obrtnik — dolgoletna, zvesta odjemalca — utrujen delavec, hišna pomočnica, šivilja, miekarica, posredek ob palicah, ki si ga hotel še enkrat videti, otročiči iz sosedstva, ki ste prejemali rože iz njegovih blagih rok, študent, študentica, uradnica, dobra znanka v Posavju, Tacna in drugod, kmetica iz St. Lenarta, pismonosha, sošolec iz gimnazijskih let in tovarš iz učne dobe, zvesti prijatelj, mesičan in meščanka, trgovec-tovarš, gasilec, župan in sosed iz rodne vasi, častnik, inženjer, vrtnar, redovnica, semeničnik, župnik, redovnik, železničar, državni uradnik, zastopnik »Jadranske straže«, malci stražarski morja, odvetnik, ravnatelj, dame iz visokih krogov — vi vasi, ki ste v velikem številu klečali in stali ob njegovem mrtvem telu, vi vasi, ki ste mu prinesli krasnih vencev in ga pokrili z negelji, ki jih je tako ljubil, dobrì Bog, ki si ga obiskal in dal kosu, da mu je še na vrtu nad krsto zapeč zadnji pozdrav, in solcu, da mu je sijalo na zadnji poti in posijalo še v jamo, vasi preprosti in veliki ljudje, ki ste ga v ogromnem številu spremiali na zadnji težki poti, vasi, ki ste nam osebno in pismeno lajšali nezmošno bol in nam stali ob strani, da nismo obupali — bodite tem potom sto in stokrat zahvaljeni!

Irma Stupica in otroci.

»Pođi zdaj z menoj se dvigne ciganka, ko je prerokovanje pri kraju.«

V kotanjasti usedlini je skrit ciganki šotor. Nekje hrzoj konji. Za šotorom žari kup žerjavice. Tako pač druga ciganka prasička na ražnju. Počasi vrti raženj, pobrskava žerjavico in polglasno prepeva.

»Sedi k meni, mali,« se nasmehne Jančku.

»Lahko, če te veseli,« mu pokima dotedajna spremjevalka. »Pred poldnom itak ne moremo nikamor.«

Nato odide v šotor in zagrne vhod za seboj. Janček pa sede k novi znanski in občuduje njen spretnost.

»Ali ti tadi rad počeš na ražnju?«

»Se nikoli nisem viden tega,« prizna deček.

»Odokd pa si potemkamen?«

»Od daleč,« počaže Janček na zapad.

»Igraš golisi?«

Deček odkima.

»Popoci malo mesto mene, pa bom brž zigrala!«

Dekle izgine v šotor in se takoj vrne.

»Hočeš slišati, kako joče veter po ravnici,«

Janček vrti raženj in strme prikime. Mlada denka si upre golci pod brado. Vitki lok se lahko dotakne strun, podrhteva, se dviga, pada, prebegava, se dviga, pada, preskakuje in izvabljiva strunam take glasove, da povabi Janček na ražnju in na ves svet. Joj, kako joka veter po ravnici! Z vetrom joče srce, klice v sredini noči, prosi in bega in išče in tava.

Janček je kakor zamknjen, dokler ga ne nahruli oduren glas:

»Kako vrtiš raženj, neroda? Boš ti goital zasmojeno prase!«

Deček se nelik pod udarcem prihuli in zanečen naglo vrteči raženj, medtem ko se ciganka čisto nič ne zmeni za sitneža, ki ju je prišel motit. Suhljati cigan je nekaj pogodrnja in spet izgine v šotor.

»Si se ga ustrašil?« smeje odloti mladenka gošči.

Janček zardi, a ona porogljivo načobi ustnice:

»Tega se ni vredno batiti, ko ni za nobeno rabo! Samo brundel bi, pokveka krevljasta. Si ga videl, kakšen je?«

Janček si ga ni bil upal pogledati. Ciganka mu je zdej povedala, da ima pokvarjeno desno nogo in da je tudi sicer močno poahljen.

»Kaj se mu je zgodiло?«

Dekle se na vse usta zareži. Na Hrvaškem da so ga naklestili, pripoveduje in v očeh ji gori škodočljivost. Kakor snap so ga premali in še nogo mu je nekdo prestrelil.

Jančka poliva mraz:

»Zakaj pa?«

»Nerozen je bil! Ta je zmeraj neroden,« se zaničljivo naudnina mladenka.

»In zato so ga?« noče Jančku v glavo.

»Svedal! Dva pujska je budalo vlečel in hleva —«

Janček bi bil kmalu spet pozabil na raženj, medtem ko je ženska čehljala:

»Tako nerodno ju je vlekel —«

»A zakaj ju je šel vleč?«

»Speli smo jo hoteli, pa je bodek s prashkim cvikom prikljal kmets!«

»Ali zakaj so ga stepili?«

»Zavoljo praseti! — Kaj se pa tudi loti kraje, če ne zna!«

»Ali je kradel?« zašklepede Janček z obrazom.

Današnja sovjetska Rusija

(Nadalevanje.)

Te verske zmede je še povečevala vedno hujša notranja kriza ruske pravoslavne cerkve same. Že l. 1921 so začeli mnogi pravoslavni duhovniki obtoževati patriarha Tihona, češ da ni znal preprečiti krvavega boljševiškega preganjanja. V svojem naivnem nepoznavanju boljševizma so zahtevali sporazum cerkve s soveti, pojavljalo se je močno izstopanje iz cerkve in tvoritev novih verskih ločin, katerim so se pridruževali tudi mnogi popi, navzeti novih revolucionarnih in boljševiških gesel. Nasprotstvo proti Tihonu je tako naraščalo, da je ta l. 1922 odstopil, a nova začasna vrhovna cerkvena uprava je naletela na trdovraten odpor pristašov starega pravoslavlja in večine duhovščine. To je vodilo končno do popolnega razkola. Voditelj boljševikom prijazne duhovščine, Krasnicki, nekak ruski Luther, je še obdržal stari cerkveni obrednik, toda sicer je zahteval temeljnih cerkvenih reform in čim dalekosegneje zbljžanje s soveti. Že l. 1922 je sklical velik kongres svojih pristašev in je ustanovil z njimi tako zvano »Vserusko živo cerkev«, ki se je proglašila za vero delavcev in kmetov, sprejela celo vrsto boljševiških zahtev in žrtvovala celo več verskih dogem. Toda tudi ta ni ostala dolgo enotna. Od nje se je ločil najprej metropolit Antonin in ustanovil »Cerkveni preporode«, ki ni soglašal z vsemi novotarijami. »Žive cerkve« in je pristal le na nekaj reform. Kmalu na to se je pa osnovala še »Zvezda apostolskih cerkvenih občin«, ki je odpravila vse cerkvene ceremonije, zavrgla ikone in reformirala tudi obrednik. Te skupine so pa prišle kmalu tudi same v hude medsebojne spore in vse so se potegovali za boljševiško naklonjenost, da bi dobile po Tihovem odstopu v roke upravo staroruske pravoslavne cerkve, ki so jo smatrali že vsi za vodilno in najuglednejšo, čeprav je v teh bojih silno trpela. Od 143 pravoslavnih školov jih je konec leta 1922 zvesto vztrajalo v njej le še 36, a 37 jih je že odkrito prešlo k upornikom, a ostali so se iz strahu pred preganjanji izjavljali za neutralne, kajti boljševiki so svoje sovraštvo iz preračunanih političnih razlogov osredotočili pred vsem na staro cerkev, dočim so razkolništvo še bolj ali manj odkrito podpirali.

Toda v razkolniškem taboru je vladala vedno večja zmeda. L. 1923. se je osnovala še nova »Slobodna delavna cerkev«, ki je boljševike naravnost podpirala pri vseh njihovih stremljenjih, jim pomagala pri razlaževanju cerkvenega imetja in propagirala misel komunističnega kolektivizma. Ker so boljševiške oblasti ob veliki lakoti oropale vse cerkve še zadnjega imetja (oropali so oltarje, pobrali vse cerkvene posode itd.), so začutile končno tudi razkolniške cerkve potrebo po trdnejši skupni organizaciji. V to svrhu so sklicale mesec maja l. 1923. vseruski kongress reformistov, na katerem pa zaradi trmoglavosti posameznih sekt ni prišlo do nobenih enotnih sklepov. Napadali so sicer vse staro cerkev, toda namesto nje niso mogli ustvariti ničesar novega in končil se je končal z velikim razočaranjem.

To razočaranje se je pa začelo polaščati tudi vernikov ter razkolniških sekt in v masah so se začeli

Kobilice so se pojavile. V Zahodni Afriki so se nedavno pojavile velike jate kobilic. Dva otroka so nista pravatočno umakala prihajajočim žuželkam, ki so prilekeli v dolgi vrsti 80 kilometrov. Milijoni in milijoni kobilic so padli na obe otroka, ki sta se pod žuželkami zadušili. Takočaj prebivalci dobro pozajmo nevarnost kobiličnih napadov in že, kadarkoli jih opazijo, v svoje kote ter zadejajo tudi najmanjšo odprtino. Kobilice počnejo vse zelenjavo in nato odete naprej, tako, da se prebivalcem v kočah ne zgodijo nitičesar hudega.

Njuhanje v parlamentu. Malokomu je znano, da je v angleškem parlamentu pred vsakim zasedanjem pripravljena škatulica njuhalnega tobaka za

vračati nazaj k stari cerkvi, čeprav se je tudi v njej izvršil med tem važen preobrat. Starega patriarha Tihona so boljševiki v ječi popolnoma zlomili in uklonil se je sovjetski ter svetoval tudi vernikom porinjanje z njimi. Politično premetenim boljševikom je to trenutno zadostovalo, zato so ga izpustili in z njim še nekaj drugih cerkvenih dostojanstvenikov, zato so se pa s tem večjo silo vrgli na krvava verska preganjanja drugod ter ubijali in morili n. pr. zlasti po Georgiji. Baje je napotil Tihona k temu koraku tudi strah pred katolicizmom, kajti v tako resnih pravoslavnih krogih so začeli spričo vseh opisanih razmer razmišljati o povratku pravoslavne cerkve v katoličko, boljševiki so dovolili prihod nekaterih jezuitov v Rusijo in sam ljubski komisar za zunanje zadeve, Cicerin, se je l. 1922. o priliki genovske konference razgovarjal tudi z genovskim kardinalom.

Zlomljeni starček Tihon se po osvoboditvi ni več politično izpostavljal, stara cerkev je izvedla nekaj rahlih refor., in razkolniško gibanje je začelo spričo poloma zgoraj navedenega koncila l. 1923. ponehavati. Povsod je nastopila doba hude utrujenosti. Tedaj je umrl še stari patriarch, a novega, od boljševikov imenovanega sveti sinod, sploh ni več izvolil. Razkolniške sekte so skušale utrditi svoje stališče s tem, da so iskale zaslombe še pri inozemskih pravoslavnih cerkvah, toda ne carigradski patriarch, ki ga priznavajo vse pravoslavne cerkve za nekako vrhovno avtoritetu vsega pravoslavlja, in ne druge pravoslavne cerkve se niso hotele vtikati v opisane notranje spore ruske cerkve. L. 1924. je ruski sveti sinod poizkušal doseči sklicanje vesoljnega pravoslavnega cerkvenega zbora, ki bi končno rešil vse te spore in izvedel nujno potrebne reforme v pravoslavlju (koledar, cerkveno pravo itd.), toda tudi ta misel je propadla. Tako so hudi medsebojni boji v ruskom pravoslavlju sicer na zunaj precej utihnil, toda cerkev sama je ostala razklana in omajana do danes in za enkrat še ni nobenih zgledov za njenou notranjo konsolidacijo, le posamezni duhovi, ki gledajo do korenin njene usodne krize, odkrito izjavljajo, da je rešitev zanjo le v povratku v katolicizem. Kako popolnoma je omagala celo staro cerkev, namaj najlepše dokazuje njen razglas z dne 29. julija l. 1927., ki ga je podpisal nižnjivgorodski metropolit Sergij (nekak naslednik Tihonov) s še sedmimi drugimi nadškofi in v katerem se pozivajo verniki k popolnemu vdanosti sovjetskim oblastem, češ, da so dale cerkvi vse pravice... Nova (živa) pravoslavna cerkev šteje baje sedaj okoli 200 škofov in 17.000 duhovnikov.

Boljševiki so vse te notranje boje seveda škodoželjno opazovali in jih kolikor mogoče podpirali, ker so bili prepričani, da bodo cerkev ugonobili, razen tega so pa tudi odvračali pozornost ruskih mas od mnogih drugih težav, s katerimi so se imeli tedaj boljševiki boriti. Zato so l. 1923. tudi nekoliko omejili svoj direktni boj proti pravoslavlju, čeprav ga niso ustavili, tembolj so pa naprili svoja kopja proti drugim veram, zlasti proti katolicizmu, ki se jim je zdel tedaj najnevarnejši. Bistveno skupna usoda vseh verstev pod boljševiškim terorjem je pa sama od sebe zbljževala vse vere in sekte za skupen notranji odpor proti boljševiškemu brezbožju in nehoti ustvarjala prijateljsko razmerje med njimi, v katerem so po možnosti nesebično podpirali drug drugega.

982 kraj je dal kri. V Parizu obstoji organizacija, katere člani so pripravljeni vsaki čas priti v bolnišnico in dati kri temu ali onemu bolniku, severi proti gotovi odškodnini. Organizacijo šteje tisoč Slovencev. Obstoji iz dijakov, delavcev, trgovskih ponosnikov in drugih. Med temi je Gabriel Lechien, ki

RAZNO

Za vojaške kreditne Svicarska socialna demokratska stranka je imela svoj kongres, na katerem je sklenila, da bo pod glasovala za vojaške kredite. Do sedaj so vse socialistične stranke v vojaških kreditih natelno glasovale proti. Svicarska social-demokratična stranka utemeljuje svoj akt s tem, da mora biti Švica oborožena, da lahko brani svojo demokracijo.

Dobiček ameriških industrijskih podjetij se je v prvih 9 mesecih l. 1934 povečal za 70 odstotkov, delavške meze pa so se povečale v prvih 10 mesecih v primeri s predloškami za 25 odstotkov. Dohodki kmetovalcev so znašali l. 1934 5 milijard dolarjev in so bili za 1 milijardo večji kot v letu 1933.

V Ameriki je vlada ustavila posebno komisijo strokovnjakov, da izdelava zakonski predlog o reformi dela. V to komisijo je pozvan kmetov, ki ga priznavajo vse pravoslavne cerkve za nekako vrhovno avtoritetu vsega pravoslavlja, in ne druge pravoslavne cerkve se niso hotele vtikati v opisane notranje spore ruske cerkve. L. 1924. je ruski sveti sinod poizkušal doseči sklicanje vesoljnega pravoslavnega cerkvenega zbora, ki bi končno rešil vse te spore in izvedel nujno potrebne reforme v pravoslavlju (koledar, cerkveno pravo itd.), toda tudi ta misel je propadla. Tako so hudi medsebojni boji v ruskom pravoslavlju sicer na zunaj precej utihnil, toda cerkev sama je ostala razklana in omajana do danes in za enkrat še ni nobenih zgledov za njenou notranjo konsolidacijo, le posamezni duhovi, ki gledajo do korenin njene usodne krize, odkrito izjavljajo, da je rešitev zanjo le v povratku v katolicizem. Kako popolnoma je omagala celo staro cerkev, namaj najlepše dokazuje njen razglas z dne 29. julija l. 1927., ki ga je podpisal nižnjivgorodski metropolit Sergij (nekak naslednik Tihonov) s še sedmimi drugimi nadškofi in v katerem se pozivajo verniki k popolnemu vdanosti sovjetskim oblastem, češ, da so dale cerkvi vse pravice... Nova (živa) pravoslavna cerkev šteje baje sedaj okoli 200 škofov in 17.000 duhovnikov.

Proizvodnja rjevagega pomača se je v češkoslovanskem v primeri z oson v l. 1934 povečala za 200.000 ton na 153 milijone ton, proizvodnja črnega premoga na tudi za 200.000 ton na 103 milijon ton.

Povest o velikih in maleh. Abesinijski je moralna splošna prilisk veliči umakniti svoj ugovor pri Društvu narodov in se bo abesijsko-italijanski spor rešil z direktnimi pogodbami med obema državama. Italija hoče ukazati drugim, a ne pusti ukazati sebi, čeprav bi ne imela prav.

V severnih krajih, kjer je huda zima, ne rabijo kovinskih želic in moč, ampak lesene; tako kavinski orodje bi se privelo ojih ustan zaradi mrazu.

Papa je kriv. Govorja prijazno Milice. Kdo je pa razbil očne Mihec? Ali ga nisi ti? — Ne. Mamica ga je, toda kriv je bil papa, ker je umaknil, ko je lečil proti njemu krožnik.

je dal v teku desetih let le 982 kraj svojo kri. Navedno da naenkrat po 800 g krvi, včasih pa tudi 80 liter. V vsem je dal ta človek 320 litrov krvi za bolnike. To nujno si lahko predstavljamo, da po nujno, da vsebuje slovensko lelo le pet do sedem litrov krvi. Klub temu je Lechien popolnoma zanesen in pravi, da zanj ni ničesar lepšega na svetu, kot je more dati kri za svojega bližnjega in mu s tem rešiti življenje.

Hoteč dobro drugim, delamo za svoj dobrobit.

Spomin je edini paradiž, iz katerega ne nikje ne more izgnati. (Jean Paul.)

B-skl:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljuvanje)

Sveti večer 1914! Ves dan post, zvečer krompirjeva juha z ribami in rezanci, potreseni z sladkorjem in zabeljeni s surovim masom. Poljaki so pripravili vse potrebno za polnočico v naši zemljanki. Od vseh strani so zmosili skupaj razno lepotičje, tako da je bil oltar prav ceden. K sv. mali so začeli prihajati ljudi razni poljski civilisti iz mesta. Na sveti večer imajo Poljaki gotove svoje narodne običaje, ki so jim ostali zvesti tudi v ujetništvu. Na pograjenje mizo so dijali slamo in na njo položili beli kruh. Jedli so oblate, ki so jim koščke odigravali vrstoma kar z ustimi. Prav tako je krožil med njimi med. Pred podobo Matere Božje so peli in molili, med odmori pa tudi jedli vso noč.

Ceprav je bilo tisti božični večer v naši zemljanki vse zelo skromno in priprosto, mi ta polnočica ostane v večnem spominu. Vršila se je peta sv. maša. Kako globoko me je presulin ta večer latinski »Gloria in excelsis Deo« in kako domač mi je bil tisto noč angeliki slavospev, ceprav ga nisem čul v svojem maternem jeziku! Član vesoljne katoliške Cerkve je povsed doma.

Ruski časopis »Borzone vesti« dokazuje v članku »Avstriji na Karpatih« tudi to, da vseh nesreč avstrijske armade niso krivi avstrijski vojaki in oficirji, ampak Nemčija, oziroma njen generalni štab. Na ukaz tega štaba mora avstrijska vojska vršiti najbolj težke naloge, in z velikimi in krvavimi žrtvami kriti odstop nemških oddelkov v varno zaledje.

Dne 4. januarja 1915 je dobit Jeretina od sestre voj. dopisnice, ki je bila oddana v Ljubljani 4. decembra 1914. Naslednji dan pa je prejel Slana telegram iz Ajdovščine, kjer je bil oddan dne 3. jan. 1915 ob 12.50 popoldne. Torej še dva dni ni trajala, ceprav se je moral srečati z najmanj dvehna cenzurama. — Dne 9. januarja 1914 proti večerni sem slednjič tudi jaz resel prejel prvo poročilo iz domovine, namreč vojno dopisnico brata Ivana, z dne 17. novembra 1914, s katero mi poroča, da je za enkrat doma še vse živo in zdravo. Nič me ni zeblo tisti dan, ceprav je kazal toplomer 35° C pod ničjo.

Najprej nekoliko drobiš! Dne 10. januarja 1915 sem zvedel, da je Rusija vpoklicala na vojaški pregled vse do 35 let stare moške, ki doslej še niso bili vojaki. — »Rusko slovo« piše, da Avstrija dopušča govorjenje, naj bi se ta država po vojni razdelila upravno v štiri avtonome skupine. — Božične počitnice trajajo letos v Rusiji štiri tedne, običajno pa 17. dne. — Rusija je te dni poklicala pod orožje še 700.000 domobranov. — Koritnik je 15. januarja preselil 12 ur v »katalasko«, par dni prej se je tudi Nace Oblak »seznanil« s taboriškim zapornim. — V zadnjem zasedanju madjarskega parlamenta je ministrski predsednik Tisza resno izjavil, da je Madjarska neodvisna od mnenja skupnih generalnih štabov in da bo poklicala, ako se položaj ne izpremeni, svoje sinove, ki so na drugih frontah, domov, da branijo njene meje. — »Tense« od 17. decembra 1914 poroča, da so nemški oficirji, pridejani v Turčijo, sprejeli mohamedansko vero in da nosijo na rokah znani izrek: »Ni Bog razen Alaha in Mohamed je njegov prorok.« — Telegram iz Rima poroča, da je Avstrija postavila proti Srbiji 8 novih armadnih korov. — Avstrijski oficirji ujetniki se pritožujejo, da jih ruski vojaki pozdravljajo, naši pa ne. — Dne 18. januarja 1915 sem dobil razglednico g. svetnika Aniona Cadeža, poslano iz Ljubljane dne 9. decembra 1914. — Po stanju z dne 23. decembra 1914 je bilo število vojnih ujetnikov v Rusiji, včasih one v bolnišnicah sledete: Nemcov: 1140 oficirjev in 131.737 drugih vojakov; Avstrijev: 3186 oficirjev in 221.447 drugih vojakov, torej 557.510 ujetnikov. A koliko mrtvih? — Dne 20. januarja 1915 sem čital, da je bil v Italiji velik potres, ki je zahteval okoli 30.000 mrtvih in ranjenih. — Na francoški fronti se je boril tiste dni s svojo italijansko legijo tudi Garibaldijski sin, ki je v boju padel in je bil pripeljan v Rim. Tam so mu prideli veličasten pogreb, ki se ga je udeležilo 200.000 ljudi. Sinu je govoril v slovo oče — star Garibaldi. — Ruski sir prodaja v Holandiji pod imenom »njadamer«. — Mnogi Sibirjaki so obogateli s koniskim prekupecem. Po nizki ceni so kupovali

Ni temšega dekleta, kot je Slovenka v narodni noši

Blago za narodne noše
vedno na zalogi pri

A&E Skaberné
Ljubljana

manjvredne sibirske konje ter jih gnali v Mongolijo, kjer so jih zamenjivali z izvrstnimi mongolskimi. Sibirjaki so mongolske konje izvažali največ v Nemčijo. — V Sibiriji je mnogo bora in breze, precej tudi smreke in mecesna, hrasta pa skoraj ni. Orehi rasto pod Altajskimi gorami. — Marga je 6400 m². Ena desetine zemlje je pet četrtin morge ali 3 srbske lance, to je njiva za 3 dni oranja.

V Bjisku izhajajoč časopis »Altaj« od 24. januarja 1915 pričuje pod naslovom »Pir vo vremja čume« (Gostija za casa kuge) članek o točasnem življenju v Berlinu. Med drugim citam sledete: »Od 10. do 17. decembra 1914 je bilo v samem Berlinu 400 slučajev samomora. Zenske hočejo v vodo in se zaletavajo v zid. V mestu je okrog 450.000 (?) brezposelnih. Manifestantom za vojno plačuje policija po rublju. Oblast dopušča največja neuravna veseljacija. Moiki In ženski svet se shaja v posebnih »klubih«, kjer zavzimajo opij, kokain, mortij in razbrzdano prezivljajo večere in noči. Vse to je povedalo v Stockholmu belgijski trgovec Olo Malz, ki se je nedavno vrnil iz nemške prestolnice.

Stanovski to.ariš Jeretina je imel koncem januarja en prav veseli dan. Dobil se od svojcev iz Avstrije 31 rubljev in potom Italije še posebej 10 rubljev. Jeretina pa ni bil samo vesel, ampak tudi dober. Spomnil se je učiteljskih siromakov, mene in Blazinščino namreč. Vašemu je kupil velik zavojek tobaka, nasičil dan pa naju je povabil v mestno kavarno, kjer smo na njegov račun izpili oziroma pojedli vsak po dva čaja, po 1 kavo, po 1 močnato jed in veliko porcijo šunku in salame s kruhom. Za naš skrčeni želodec je bilo tedaj kar preveč vseh teh dobrih stvari.

Jeretina je popoldne ostal v baraki in mirno »prebavljal«, z Blazinškom pa sva hotela priti do denarja za vsako ceno in sva jo mahnila na roboto (na, delo) v mesto. Pri nekem ruskem hišnem posetniku sva kidal sneg. Nazadnje sva se pošteno najedla in še vsak 40 kopejk sva stisnila v žep.

(Nadaljevanje.)

Mali oglašnik

Vsička dnevna vrstica ali ole prostor velja za skrat Die 5. Narodni »Domoljub« pišejo samo polovicno, aki kupujejo kmetijske potrebštine ali prodajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomolnikov ali vajencev in narobe.

Ustno službo dobri

blapec, fant iz poštene kmetijske hiše, trezen, zanesljiv in vsej vojnje lepa. Posudite na Andrej Potocnik, Bled II.

Vajenca in pomočnika sprejemam, Jernej Sitar, mizarstvo, Šmihel-Novo mesto.

Vsled greveške zaloge zagrobovnih spomenikov, prodajam iste po poklicni cenici Jožef Lesjak, kamnosek, Novo mesto.

Zentni, črna sukna in oblike res, posenci kupite pri Prekerju, Sv. Petra c. 14 Ljubljana.

Dobri za kmetička delin sprejemam takoj, V. Komar, Dravje 22.

Porne pekarske peči in stroje postavljam

»Tehnac« — Ljubljana, Mesni trg 25. — Sprejemam zastopnike iz vseh krajev.

Jabolčan drevesca

zdrava, pravilno vzgojena, vrste v okviru sadnega izbora nudi zelo ugodno. Gabrijel Koren, drevesnica, St. Ilj, pri Velenju.

Vsi tablarske potrebštine, pravovrsne, vam nudim najcenejše. Fr. Stupica, Železnina, zakola pojediljakov strojev in razstreljiv v Ljubljani, Gospodarska cesta 1. — Kupujem štati vosek (in ga zamenjavam za svinice) staro železo in druge kovine.

Passereto, hišo z gozdoplojem, spodarskim poslopjem, sadni vrt, njive, travniki in gozd naprodaj pri farni cerkvi in holi, 15 minut od železniške postaje in pošte. M. Indihar, Vel. Poljane 41, Ornek.

Posetivo, srednjeveško hišo na Hruševem prodam. Cena nikica. Ved se pozive v Dravljah 163.

Bolečine v nogah

Prenhajo
v 3 minutah

Ne obupnje, zakaj dnevni neravnosi bolečin so minuli. Danes se lahko hitro rešite na najhujših vnetjih, oteklin in bolečin v preobutljivih nogah, ne glede na to, in kateraga vrzko so nastale. Nabavite si zavojeck Saltrat Rodell in vajite ga polno pest v toplo vodo. Tako, ko boste pomočili noge v to zdravilno kisilkovo kepel, bodo vnetja izginila, razvneto tkoivo pa se bo oblažilo in osvežilo. Pravilna cirkulacija krvi bo urejena in Vaše noge bodo oživele v novem življenju. Ta enostavni recept prinaša dnevno tisočerim ljudem, ki so že mislili, da ni rešitev za njihove muke, v kraškem roku od 3 minut popolno olajšanje. Kurja otčesa je trda koža se omrežča ter se lahko popolnoma odstranijo. Saltrat Rodell ničesar ne odreže. Nabavite si Saltrat Rodell pri svojem lekarju in želite, da danes in poslužite se ga takoj zvezar.

Za doma

29.- 25.-

za telovadbo

25.-

25.- 19.-

iz finega suknja v barvah

Tople

49.-

39.-

z volno podplatom

79.- 99-

69.-

59.-

iz telečjega
materja z usnjenim podplatom

99.- 79.-

Teledži boks

89.- 79.-

Najboljši goveji boks z gumastim
podplatom**Za odrasle***Prednosti gumastih podplavor
nepremočljivost**pročnost**tročnost*

129

99.-

Teledži boks

149

99.-

Lak - semški

Za dež**in sneg!**

19.- 26

79.-

69.-

49.-

45.-

V sneg in blato
z gumasto obutvijo**Rata**

69.-

59.-

Iz laka

49.-

45.-

Za dečke

69.-

59.-

Iz čvrstega teledžjega
boksa z gumastim
podplatomTeledži boks z usnjenim
podplatom

49.-

39.-

Lak - teledži boks

39.-

49.-

Goveji boks z
gumastim podplatom

39.-

35.-

Iz čvrstega teledžjega boksa
z gumastim podplatom

Sprehajala sva se ob jezeru.
»Ali je globoko?« sem vprašal svojo ženo.
»Ali, kaj! Saj vidiš, da sega voda goskam
sam do trebuha.«

★

... živiva kakor dva goloba. Če se kaj
pripieti, da se malec sprevra, moj soprog vzame
šlo klobuk in odide.«

»A, zato je od ranega jutra do poznega večera v gostilni?«

★

»Torej si govorila z očetom? Kaj je rekel?«
»Veseli ga, da si pesek.«

»Ali se morda razume na poezijo?« vpraša
rečni zaljubljene.

»Kje, o poeziji nima niti pojma; toda moj
prejšnji prijatelj, katerega je hotel vroči skoni
vrata, je bil rokohorec.«

★

d Tudi poklic. — Kaj je vaš mož. — Le-
talec. — Kje leti? — Iz vsake druge oštarije.

Grob Aleksandra Velikega. — Mestna občina
aleksandrijska je poslala na lastne stroške starino-
slovce v bližino egiptsko-cirenejske meje, v okolje
Ammonove oaze, da bi izkopali grob Aleksandra
Velikega, ki leži v tem okrožju. Vendar živi boja-
zen, da so grob v toku stoletij Beduini izkopali in
otplenili.

Vreme in podnebje vplivata na spanje. Menda
noben človek ne more kljubovati vplivom vreme-
na, če leže na postelji, in mnogi ljudje ne raspe-
če divja zunaj nevihta. Nekateri ljudje ne morejo
raspati, če detuje, drugi zopet ne, če sije luna.
Močan veter in neujure vplivata na nekatere ljudi
tako hudo, da vso noč ne zatisnjo oči in da vsta-
nejte zjutraj, kakor po težkem delu utrujeni in iz-
črpani. Tudi nekateri otroci so podvrženi vplivu
silnega vetra in dojenčki so v vetrovnih nočeh
zelo nemirni. Čeprav jim nič ni leti pojav opa-
zujemo v deželah, kjer rad plha široko. Nemir
v spanju mnogih ljudi opazujemo tudi med nevihto.
Mnogi ljudje med nevihto sploh ne morejo spati,
ali pa imajo težke sanje, kar se ne dogaja samo

pri nervoznih, temveč tudi pri živčno zdrav-
ljih. Mnogi ljudje ne morejo spati, če izpre-
mena podnebje. Če odpotuje človek z juga na sever,
ne potrebuje niti polovico toliko spanja, ki
kor doma šele ko se vrne, nadomesti, kar je na
severu zamudil. Gre tu nedvomno za vpliv tak-
zvanih belih noči. Ljudje na severu ape povpreč-
osm ur. V krajih, kjer ni zadostnega dovoza zraka, rabijo ljudje mnogo
več spanja, kakor tam, kjer je dovolj živil in raz-
svetljave. Ruski mužik takoreč prespi zimo, po-
leti pa spi razmeroma malo. Splošno potrebuje
človek poleti manj spanja, kakor pozimi. S ta-
pa še ni rečeno, da potrebuje človeško telo pr-
leti manj počitka in miru kakor pozimi.

Brinje, fige in rozine za žganjekuhu

oddan po najnižji ceni tvrdka

IVAN JELACIN, Ljubljana Emonska c. 2

V londonskih telefonskih centralah je na-
poslenih okoli 6000 ženskih uslužbenik, od katerih pa se jih vsako leto približno deseti
poroči.

NAZNANILO!

Po smrti svojega soprega in očeta gospoda Franca Stupice nasnanjam podpisani, da
bomo vodili našo staro, znano tvrdko pod imenom

**FR. STUPICA, veletrgovina z zelenino
v Ljubljani, Gosposvetska c. 1,** neizpremenjeno naprej.

Za obilno cenjeno zaupanje in naklonjenost, iskazano njenemu ustavnopravilju, se najlepše
zahvaljujemo in prosimo cenj. odjemalec, da ju v nemanjšani merti preneso na nas.
Z odličnim spoštovanjem

Ivana Stupica I. r. Franc Stupica ml. I. r. Marija Stupica I. r. Leo Stupica I. r.

69.- 69.- 69.-

69.- 138.- 69.-

Brezplačen POHODIGRANJU

Zahlevajte brezplačen katalog

MEINEL & HEROLD ZAOZD MARIBOR HT
TOVARNE GLASBIL